

TOVAČOVSKÝ Ramletot

Listopad 2020

číslo 5

cena 15 Kč

Z obsahu

- Informace z městského úřadu
- Různé
- Příspěvky čtenářů
- ZŠ a MŠ Tovačov
- Inzerce

Podzimní slavnost světel byla letos jiná

Děti i dospělí se jako každý rok i letos těšili na podzimní slavnost pořádanou mateřskou školou. V mateřské škole se v posledních letech témata podzimní slavnosti střídají. Dětem se líbí dýňová slavnost, uspávání broučků anebo slavnost martinská. Nikdy se neobejde bez podzimních světýlek a lampiček. Vyhlášení nouzového stavu ale žádné veřejné akce neumožňuje.

Rodiče se ptali ve školce učitelek, co mají dělat s dýněmi, které mají nachystané pro děti. Ve snaze vyhovět dětem, rodičům i tovačovské veřejnosti a při vzpomínce na vydařený velikonoční strom na jaře vznikla podzimní výzva z naší mateřské školy. I když se obvyklá oblíbená podzimní slavnost konat nemůže, nevádí. Pro radost sobě, dětem a svému okolí připravíme na sobotu 31. 10. podzimní slavnost světel v celém Tovačově. Kdo bydlí na nepřístupném místě, může přinést své podzimní světýlko pod oblíbený strom u domova seniorů.

Ohlasy ze sociálních sítí byly pozitivní a výsledky tvoření opět předčily naše očekávání. Doporučená procházka pouze s rodinou se po našem městě v tento den stala opravdovou podzimní slavností světel. Domy zdobily strašidýlka z vydlabaných dýní a jiné podzimní dekorace. Ještě po prázdninách byla výzdoba města cílem vycházek dětí z mateřské školy.

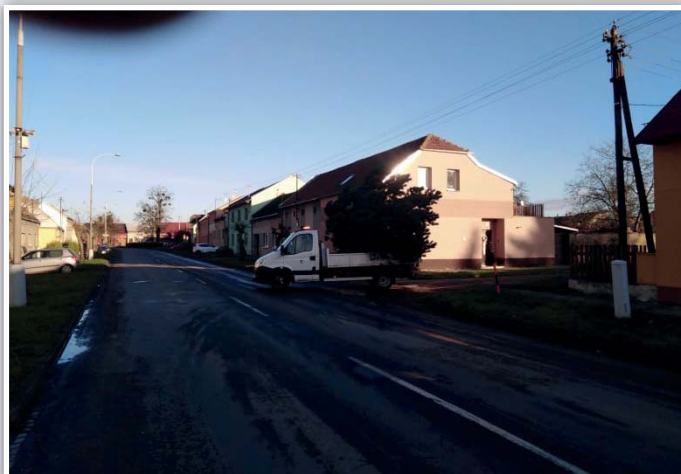
Všem, kteří se k výzvě z mateřské školy přidali, patří poděkování. I díky Vám byly tyto dny v nelehké době krásnější.

Zdena Ludvová

Vánoční strom

Adventní program je pro letošní rok zrušený. Neuskuteční se ani Rozsvěcování vánočního stromu s Pavlem Novákem inzerované na termín 28. listopadu, ani oblíbené Vánoce na zámku (12. - 13. prosince). Vánoční stromy ale budou umístěné na náměstí i na nádvoří zámku jako tradičně každý rok. Na náměstí strom darovala rodina Žákova z ulice Kpt. Jaroše a zámeckou borovičku daroval p. Fr. Molata. Oběma zmiňovaným děkujeme.

Informace z městského úřadu

Stavební práce ve městě do listopadu

V posledním čísle Kamelotu jsme vás informovali o rozdělných stavebních akcích v našem městě a také o pracích, které se budeme snažit do konce roku ještě realizovat. V měsíci říjnu byly dokončeny a předány dvě stavební akce, na které jsme získali dotace. Jednou z nich je výměna střešní krytiny nad základní uměleckou školou v prostorách zámku a druhou je rekonstrukce chodníku z Náměstí až po SOU v ulici Nádražní. V příložené tabulce jsou vyčísleny náklady na prováděné stavební práce a pro přehled také výše dotací a úspor, které se nám do rozpočtu vrací. Protože byly z důvodu nouzového stavu tak jako na jaře opět uzavřeny restaurace, započaly také během října stavební práce spojené s opravou sociálního zařízení v restauraci U Tří Králů. Tuto akci realizuje stavební firma T.Stavitelství, s.r.o., předpokládaný termín dokončení je konec listopadu.

Pomocí pracovníků údržby města jsme v měsíci říjnu dokončili kompletní opravu chodníků ze zámkové dlažby v mateř-

ské škole. V rámci rekonstrukce chodníku z Náměstí po střední odborné učiliště bylo nutné provést napojení chodníku k prodejně COOP a také terénní úpravy před vstupem na Náměstí. Tyto práce jsme si provedli sami. V současné době ve městě opravujeme některé úseky pozemních komunikací, aby bylo možné v zimním období provádět údržbu. Provedli jsme opravu chodníku před prodejnou COOP na ulici Široká, zde jsme také opravili propojku chodníku z ulice Jiráskova-Olomoucká-Široká. Další problémové místo bylo v ulici Prostějovská a některé úseky chodníku na Zvolenově.

Do konce roku bychom ještě rádi realizovali opravu příjezdové cesty před hlavní věží zámku a provedení vegetační dlažby na sídlišti Zvolenov. Vše záleží na klimatických podmínkách, jak dlouho nás počasí nechá pracovat.

*Marek Svoboda, starosta
Jaroslav Vrána, místostarosta*

STAVEBNÍ AKCE V ROCE 2020 DO 1.11.2020

NÁZEV AKCE	ZHOTOVITEL	ROZPOČET V KČ	KONEČNÁ CENA	ÚSPORA V KČ	ÚSPORA V %
OPRAVA DVOU BYTŮ -NÁMĚSTÍ 25	PRACOVNÍCI MĚSTA	455 720,92 KČ	283 213,25 KČ	172 507,67 KČ	37,85
			PŘEDPOKL.DOTACE	261 942,00 KČ	
STAVEBNÍ PRÁCE-HASIČ.ZBROJ	PRACOVNÍCI MĚSTA	350 000,00 KČ	198 354,35 KČ	151 645,65 KČ	43,33
VODOVOD - ULICE PODZÁMČÍ	ČAK CZ s.r.o.	2 921 495,27 KČ	2 921 495,27 KČ	- KČ	0
VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ					
AUTOBUSOVÉ NÁDRAŽÍ	MSEM a.s.	434 571,50 KČ	434 571,50 KČ	- KČ	0
OPRAVA KANAL. HOTEL U TŘÍ KRÁLŮ	PRACOVNÍCI MĚSTA	70 339,03 KČ	38 709,89 KČ	31 629,14 KČ	44,97
OPRAVA NÁSTUPNÍCH OSTRŮVKŮ	PRACOVNÍCI MĚSTA	301 033,70 KČ	133 989,42 KČ	167 044,28 KČ	55,49
OPRAVA VOZOVEK PODZÁMČÍ,SADOVÁ,AUT.NÁDRAŽÍ	GRANDE SOLUTION s.r.o.	1 245 046,00 KČ	1 245 046,00 KČ	- KČ	0
ZATEPLENÍ,VZDUCHOTECHNIKA, VÝMĚNA ZDROJE TEPLA V MATEŘSKÉ ŠKOLE	STAVEBNÍ SPOLEČNOST NAVRÁTIL s.r.o.	5 130 851,56 KČ	5 137 406,07 KČ	PŘEDPOKLÁDANÁ DOTACE 2 828 931,60 KČ	55,07
OPLOCENÍ DĚTSKÉHO HŘIŠTĚ	PRACOVNÍCI MĚSTA	95 108,82 KČ	41 839,20 KČ	53 269,62 KČ	56,01

Tovačovský kamelot

OPRAVA STŘEŠNÍ KRYTINY ZÁMEK TOVAČOV	TESAŘSTVÍ ANTONÍN BOREK	1 212 472,00 Kč	1 117 281,00 Kč	PŘEDPOKLÁDANÁ DOTACE 425 000,00 Kč	38,04
OPRAVA CHODNÍKU PODVALÍ-NÁDRAŽNÍ- I.ETAPA	PRACOVNÍCI MĚSTA	538 448,51 Kč	314 275,57 Kč	224 172,94 Kč	41,63
OPRAVA VJEZDU DO ŠKOLJÍDELNY	PRACOVNÍCI MĚSTA	60 175,33 Kč	29 835,70 Kč	30 339,63 Kč	50,42
MODERNIZACE CHODNÍKU NÁMĚSTÍ-PODVALÍ-NÁDRAŽNÍ	INSTA s.r.o.	3 449 540,95 Kč	3 616 724,23 Kč	PŘEDPOKLÁDANÁ DOTACE 2 772 849,05 Kč	76,67
OPRAVA CHODNÍKŮ V MATEŘSKÉ ŠKOLE	PRACOVNÍCI MĚSTA	585 063,60 Kč	287 072,36 Kč	297 991,24 Kč	50,93
NAPOJENÍ CHODNÍKU K PRODEJNĚ COOP-NÁDRAŽNÍ	PRACOVNÍCI MĚSTA	101 368,19 Kč	35 424,28 Kč	65 943,91 Kč	65,05
CELKEM		16 951 235,38 Kč	15 835 238,09 Kč	7 483 266,73 Kč	
			ÚSPORA PRACOVNÍKY MĚSTA	1 194 544,08 Kč	
			ÚSPORA JIŽ ZAPOČÍTANÉ MZDY	447 690,00 Kč	
PŘEDPOKLÁDANÉ DOTACE	6 288 722,65 Kč		CELKOVÁ ÚSPORA PRACOVNÍKY MĚSTA	1 642 234,08 Kč	

Opava schodiště na zámku

V listopadu jsme na zámku využili toho, že návštěvnická sezóna skončila o něco dříve a kvůli pandemii COVID-19 se nekonají ani svatební obřady.

Začali jsme s dlouho plánovanou opravou a především stabilizací sloupku schodiště ve Vídeňském křídle zámku.

Madla i paty balustrády na schodišti jsou zhotoveny z umělého kamene, kuželky jsou z kamene přírodního. Balustráda

byla odborně rozebrána, madla byla pomocí lešení a kladkostroje odstraněna.

Restaurování probíhá pod dohledem památkové péče (NPÚ Olomouc a Magistrát města Přerova) a provádí jej zkušený sochař Jiří Finger.

Opavy budou trvat pravděpodobně do Vánoc.

Květa Zajícová.

Den vzniku samostatného českého státu

Volný sváteční den 28. října si připomínáme významnou událost v dějinách samostatného českého státu, 102. výročí vzniku. Díky nouzovému stavu jsme si výročí připomněli tradičním vyvěšením státní vlajky a zavěšením věnce s trikolorou

na budově městského úřadu. Rovněž takto byl připomenut svátek 17. listopadu.

*Svoboda Marek
starosta města Tovačova*

Doprava na komunikaci II/435 Olomouc – Tovačov

Petice občanů Tovačova, jednání s poslanci či senátory, jednání se starosty místních samospráv, schůzky se zástupci Olomouckého kraje, Policií ČR a také Celním úřadem zabraly.

Magistráty města Olomouce a Přerova vydaly souběžně veřejnou vyhlášku:

„Opatření obecné povahy o stanovení přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích“

Tato opatření znamenají omezení tranzitní nákladní dopravy na komunikaci II/435, to jsou nákladní soupravy nad 12 t projíždějící bez nakládky nebo vykládky zboží nebo jiného materiálu. Toto opatření se netýká firem se sídlem nebo provozovnou v regionu, to znamená, že nákladní automobily budou Tovačovem projíždět, a to jen v minimálním počtu. Doba opatření je stanovena na přechodné období 11/2020 – 10/2021, pravděpodobně do doby realizace stavby I/55 MÚK Přerov Předmostí – na silnici Polní v Přerově. K opatření omezení tranzitní dopravy je nutné neprodleně umístit dopravní značení a také ve spolupráci s Policií ČR provádět pravidelné kontroly nákladních automobilů spojené s jejich vážením. Při jednáních starostové požadovali omezení tranzitní dopravy na komunikacích II. a III. třídy zapracovat přímo do zákona 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích. Potřeba změny zákona je patrná ze statistik průjezdnosti malými obcemi a ne jenom v našem regionu. Pro zajímavost, za měsíc září na křižovatce u autobusového nádraží v Tovačově projelo 178 126 malých automobilů, velkých 31 938, což je v součtu rekordních 210 064 tisíc automobilů. Podle statistiky dopravní zatížení města začíná v 5 hodin ráno s průměrným průjezdem 150 automobilů za uvedenou hodinu v pracovní den a končí v 19 hodin. Dopravní zatížení nám, doufejme, klesne po dokončení okolních uzavírek (kanalizace Klenovice, Klotovice, Polkovice, opravy mostků Hrdibořice a Dub nad Moravou). Zásadní vliv nese dokončení obchvatu města Přerova s napojením na dálnici. Snížením dopravy se uleví městu i občanům. Hlavně ubude prašnosti, vibrací a otřesů a také se sníží škodlivé výfukové zplodiny.

*Svoboda Marek, starosta
Vrána Jaroslav, místostarosta*

Upozornění – vyúčtování dotace z Dotačního programu města Tovačova nebo na základě individuální žádosti

Upozorňujeme příjemce dotace, jejichž žádost byla schválena Radou města Tovačova nebo Zastupitelstvem města Tovačova v roce 2020, že dle uzavřené smlouvy o poskytnutí dotace jsou povinni do 30. 11. 2020 použít dotaci na úhradu nákladů vynaložených příjemcem v souladu s účelem poskytnutí dotace dle čl. I. smlouvy a podmínkami užití dotace dle čl. II. smlouvy.

V případě Vám aktuálně známých komplikací s dodržením

výše uvedeného termínu se obraťte na tajemnici MěÚ Tovačov Ing. Bc. Danu Giblovou – tel. 581706955, 720973710, nebo na email tajemnik@tovacov.cz.

Pokud jste se rozhodli, že dotaci čerpat z jakéhokoliv důvodu nebudete, nebo nebudete ji čerpat v celé výši, prosím, vraťte nevyčerpanou dotaci, nebo její část na účet poskytovatele č. 1883120309/0800 dle stanovených podmínek smlouvy.

Velká voda zahrozila

Vytrvalé deště trvající několik dní a nocí způsobily zvedání hladiny řek a říček v okolí města. Dravá řeka Bečva je ve svých hrázích po okraj naplněná, zastavuje řeku Moravu a následuje rychlý sled událostí. Starosta svolává povodňovou komisi, ráno 14. 10. 2020 vyhlásíme překročení III. povodňového stupně na řece Bečvě, na které se zvedla hladina téměř o 5 metrů. Na Moravě se hladina zvedá každou hodinu až na III. stupeň povodňové aktivity, který byl vyhlášen ve 12.00 hodin. Zvýšená hladina má za následek následné zvednutí hladiny na říčce Splavské a na Mlýnském náhoně. Město zavádí pravidelné hlídky na kontrolu hladiny v okolních tocích. Ve spolupráci s Povodím Moravy a místní hasičskou jednotkou rozváží pytle s pískem na místa, kde hrozí prosakování nebo

přeliv hrází. Nejvíce ohroženou lokalitou Tovačova je místní část Annín. Zabezpečení budovy rybářského sdružení bylo preventivní, ale průsak hráze Mlýnského náhonu zatopil přilehlé zahrady a část chaty. Přivolaní hasiči musí ze zatopené chaty evakuovat osoby i zvířata, protože voda nastoupala do nebezpečné výšky a hrozilo vyplavení interiéru budovy.

Následující den a noc nebyla deštivá, což nám výrazně pomohlo k oddálení širšího rozlivu toků na přilehlá pole. Hladina řek se ustálila a pomalu začala klesat. Voda rozlitá na polích pomalu vsakuje, jezírka jsou patrná dodnes. Jsme rádi, že nás voda zase jen prověřila a nenapáchala větší škody.

*Svoboda Marek, starosta
Vrána Jaroslav, místostarosta*

Výsledky voleb do Zastupitelstva Olomouckého kraje

Ve dnech 2. a 3. října se konaly volby do zastupitelstev krajů. Pro přehled uvádíme výsledky s celkovým pořadím stran v Olomouckém kraji, získaná procenta a mandáty. Město Tovačov má své zastoupení v zastupitelstvu OK, kde byl zvolen Mgr. Rostislav Hrdiborský. Svůj mandát z minulého volebního období obhájil.

pořadí stran	procenta	mandát
ANO 2011	27,01 %	18
PIRÁTI a STAROSTOVÉ	19,51 %	13
Spojenci pro Olomoucký kraj	18,43 %	12
Občanská demokratická strana	10,36 %	7
Svoboda a př. demokracie (SPD)	7,54 %	5
ČSSD a Patrioti Olom. Kraje	4,82 %	0
Komunistická str. Čech a Moravy	4,71 %	0
Trikolora hnutí občanů	4,30 %	0
Demokratická strana zelených	0,87 %	0
Moravané	0,75 %	0

Jmenný seznam zvolených zastupitelů Olomouckého kraje

- Blažková Irena **členka zastupitelstva** ANO 2011
- Blištanová Zdeňka Mgr. Bc. **členka zastupitelstva** Spojenci – KpOK
- Dvořáková Kocourková Zdeňka Ing. **uvolněná členka rady** PirSTAN
- Ferancová Miroslava Mgr. **členka zastupitelstva** ANO 2011
- Fiala Radim Ing. **člen zastupitelstva** SPD
- Horák Dalibor Mgr. **2. náměstek hejtmána** ODS
- Horák František Mgr. **člen zastupitelstva** Spojenci – KpOK
- Horák Jaroslav Ing. **člen zastupitelstva** SPD
- Horký Jaromír **člen zastupitelstva** PirSTAN
- Hošek David **člen zastupitelstva** PirSTAN
- Hrdiborský Rostislav Mgr. **člen zastupitelstva** ANO 2011
- Hryzobilová Monika Ing. **členka zastupitelstva** ANO 2011
- Hübner Jiří Bc. **člen zastupitelstva** ODS
- Hudec Bohuslav Mgr. **člen zastupitelstva** ANO 2011
- Chromec Dan **člen zastupitelstva** SPD
- Jakubec Aleš RNDr. Ph.D. **uvolněný člen rady** Spojenci – KpOK
- Jelínek Pavel Ing., Ph.D. **člen zastupitelstva** SPD
- Jirotko Martin Ing. **člen zastupitelstva** SPD
- John František RNDr. Mgr., Ph.D. **člen zastupitelstva** Spojenci – KpOK
- Jura František Mgr. **člen zastupitelstva** ANO 2011
- Jurečka Marian Ing. **člen zastupitelstva** Spojenci - KpOK
- Konvičková Jana Ing. **členka zastupitelstva** ANO 2011
- Krmela Petr Ing. **člen zastupitelstva** ANO 2011
- Lichnovský Vladimír JUDr. **člen zastupitelstva** ANO 2011
- Lónová Jaromíra Mgr. **členka zastupitelstva** ANO 2011
- Lysek Petr Ing. **člen zastupitelstva** PirSTAN
- Mareš Ivo MUDr., MBA **neuvolněný člen rady** ODS
- Mimrová Sieglinde Bc. **členka zastupitelstva** ANO 2011
- Morong Martin MUDr. **člen zastupitelstva** PirSTAN
- Müller Tomáš Ing. **člen zastupitelstva** PirSTAN
- Obrusník Michal Ing. **člen zastupitelstva** PirSTAN
- Okleštěk Ladislav **člen zastupitelstva** ANO 2011
- Procházka Petr Mgr. **člen zastupitelstva** ODS
- Řezníček Daniel M.A. **člen zastupitelstva** Spojenci – KpOK
- Seitlová Jitka RNDr. **členka zastupitelstva** Spojenci – KpOK
- Slavotínek Ivo Mgr. **1. náměstek hejtmána** Spojenci – KpOK
- Sokolová Milada Ing. Bc. **členka zastupitelstva pro oblast vnějších vztahů a cestovního ruchu** ODS
- Sršeň Radim Ing., Ph.D. **neuvolněný člen rady** PirSTAN
- Suchánek Josef Ing. **hejtmán Olomouckého kraje** PirSTAN
- Šafařík Jan Ing., MBA **náměstek hejtmána** Spojenci – KpOK
- Šestořád Zdeněk **člen zastupitelstva** ANO 2011
- Škvařilová Marcela MUDr., Ph.D. **členka zastupitelstva** Spojenci – KpOK
- Šmída Martin Ing. et Ing. **uvolněný člen rady** PirSTAN
- Šťastný Roman Mgr. **člen zastupitelstva** PirSTAN
- Švadlenka Martin **člen zastupitelstva** PirSTAN
- Tulpík Josef Ing. **člen zastupitelstva** ODS
- Vacková Hana Ing. Mgr. **členka zastupitelstva** Spojenci – KpOK
- Vitonský Daniel **člen zastupitelstva** ANO 2011
- Vlazlo Tomáš **člen zastupitelstva** PirSTAN
- Volnohradský Radan MUDr. **člen zastupitelstva** ANO 2011
- Vrána Petr Ing. **člen zastupitelstva** ANO 2011
- Zahradníček Jan Ing. **člen zastupitelstva** ANO 2011
- Zácha Michal, DiS. **náměstek hejtmána** ODS
- Žbánek Miroslav Mgr., MPA **člen zastupitelstva** ANO 2011
- Žůrek Jan Bc. **neuvolněný člen rady** Spojenci – KpOK

Svoboda Marek

Základní škola

ZŠ a MŠ Tovačov získala prestižní ocenění

Základní škola a Mateřská škola Tovačov získala ocenění v oblasti bezpečnosti. Ocenění „Bezpečná organizace“ jsme tak získali mezi prvními v České republice. Slavnostní akt předávání ocenění „Bezpečná organizace“ pro školy a školská zařízení proběhl dne 22. září 2020 za účasti ředitele krajského úřadu Ing.

Lubomíra Baláše a 2. náměstka hejtmána Olomouckého kraje Ing. Jana Zahradníčka. Zástupci Olomouckého kraje, který je partnerem projektu, ocenili tak účastníky projektu jako příklady dobré praxe.

Projekt pod názvem Bezpečná organizace, který se zaměřuje na řešení bezpečnostní proble-

matiky a aktivní řešení bezpečnostní politiky ve školách, byl spuštěn v průběhu tohoto kalendářního roku. Projekt, jenž je velmi pozitivně vnímán ze strany dozorových orgánů, realizuje auditní a poradenská společnost 2K Consulting s.r.o. Výsledkem dlouhodobé spolupráce je zjištění, že organizace splňují výstupy pro kontrolní a dozorové orgány, které pro tento rok byly zaměřeny na oblast zpracování a ochrany osobních údajů (GDPR).

Audit byl složený z místního šetření a revize provozně-bezpečnostní dokumentace, včetně směrnic a přijatých opatření včetně souladu s národní legislativou a s legislativou EU. Zároveň byli proškoleni všichni zaměstnanci organizace v otázkách problematiky ochrany osobních údajů především se zaměřením na řešení bezpečnostních incidentů a řešení praktických problémů ve veřejné správě a školství.

Pozornost bezpečnosti vnímáme nejen z pohledu zástupců orgánů veřejné moci, ale také z pohledu vedení školy, které má zájem o to, aby se žáci a zaměstnanci cítili neohroženě. Zkušenosti v oblasti školství nás utvrzují v tom, že téma bezpečnosti se stává jednou z klíčových priorit pro zajištění bezpečného chodu školy. V projektu budeme i nadále pokračovat, jelikož je pro nás přínosem v rámci získávání důležitých informací, sledování legislativních změn a procesů ve vztahu k bezpečnosti, ale také návrhů opatření, které nám bezpečnostní experti sdělují.

Naše škola bude mít možnost i prezentace v katalogu bezpečných organizací. V rámci projektu budeme moci propagovat i další aktivity školy.

Mgr. Leon Bouchal, ředitel školy

Číslo certifikátu: BORG3/2020/09-0033

CERTIFIKÁT

Společnost 2K CONSULTING s.r.o.
uděluje certifikát

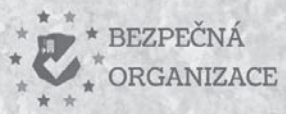
„BEZPEČNÁ ORGANIZACE“

pro oblast shody organizace s platnou legislativou v
problematice ochrany osobních údajů.

Název organizace:	Základní škola a Mateřská škola Tovačov
Sídlo organizace:	Podvalí 353, 751 01 Tovačov - Tovačov I-Město
IČ organizace:	49558820

Audit v oblasti ochrany osobních údajů prokázal, že výše uvedená organizace zavedla systém řízení ochrany osobních údajů v souladu s platnou legislativou České republiky i Evropské unie, implementuje změny v souladu s doporučeními Ministerstva vnitra ČR a Úřadu pro ochranu osobních údajů, a splňuje tak požadavky pro udělení tohoto certifikátu.

Datum vystavení certifikátu:	22.09.2020
Platnost certifikátu:	22.09.2023

Bc. Radek Kubiček

BC. RADEK KUBÍČEK, MBA
jednatel společnosti

2K CONSULTING s.r.o. | sídlo: Tovární 915/40, 779 00 Olomouc | IČ: 29451990 | www.2kconsulting.cz | +420 585 155 100 | sekretariat@2kconsulting.cz
Společnost je zapsána v Obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Ostravě, oddíl C, vložka 54393

Ze školy

V září jsme se všichni vrátili do školy šťastní, že nám konečně začne „normální“ výuka. Žáci se těšili na spolužáky, které viděli letmo jen v jarních a letních měsících, a někteří z nich i na své učitele. Začátek školního roku s sebou přinesl také povinnost doučit se to, co se díky „covidové době“ nezvládlo. Na jaře jsme distanční výuku pojali dle vlastních možností a nacházeli jsme způsoby, jak dostat výuku k žákům. Vypracované učební materiály přicházely k žákům různými cestami, na webu školy, v papírové formě, emaily, v prostředí

classroom třídy, v Jitsi Meet prostředí pro videohovory apod. Každý vyučující si zvolil sobě vyhovující způsob. V červnu jsme si vydechli s nadějí, že se tato situace nebude opakovat. Ministerstvo školství příliš pružné v řešení nastalých situací a ve změnách nebylo. Informace přicházely pozdě na to, aby školy na poslední chvíli připravovaly organizaci výuky. Informace jsme se dozvídali ze sdělovacích prostředků a naučili jsme se být, jak se říká, „krok“ před ministerstvem. Bylo nutné zajistit dostatečnou techniku pro učitele z financí, které mi-

nisterstvo slíbilo. Kdybychom ale čekali, až se pomyslná částka ocitne v naší školní „kasičce“, asi bychom na trhu už nic nesehnali. Ukázalo se to jako prozřetelné, protože některé školy odcházely na distanční výuku nevybavené. Dohodli jsme se se zřizovatelem na přesunu financí a zápůjčce peněz do doby, než se k nám peníze ze školství dostanou. Zakoupili jsme nové notebooky, protože staré již nevyhovovaly požadavkům.

Poslední týden v srpnu přešla škola na platformu Office 365. Předpokládali jsme, že to do budoucna bude nutné

a bylo nezbytné sjednotit způsoby možné distanční výuky. Nejprve tento úkol dostali vyučující. Protože nemá škola vlastní techniku IT a veškeré hardwarové zajištění má smluvně s bývalou firmou Mitranet (nyní Kontech Lipník nad Bečvou), požádali jsme o externí výpomoc pana Lukáše Sládečka. V extrémně krátkém čase připravil školu na přechod do prostředí TEAMS. Proškolili jsme pedagogický sbor prostřednictvím koordinátora Vzdělávacího centra Microsoft v Olomouckém kraji pana Ing. Zámecného, který pomáhá školám se zavedením technologií Microsoft.

Souběžně s tímto přechodem museli vyučující zpracovat učivo z jarních měsíců, zpracovat je do svých tematických plánů, a hlavně zvážít, co je nezbytné pro navázání do vyšších ročníků. Po zkušenostech z jara vydalo MŠMT manuál k provozu škol a školských zařízení ve školním roce 2020/2021 a 23. září vydalo Metodické doporučení, ve kterém byl již zahrnut nový paragraf č.184 školského zákona o povinném distančním vzdělávání.

S vývojem covidové pandemie se dle Opatření MŠMT postupně od 9. října zavedla střídavá výuka 2. stupně v lichých a sudých týdnech, zakázal se zpěv v hodinách hudební výchovy a tělesná výchova u 2. stupně. Vzhledem k hygienickým požadavkům bylo nutné zasáhnout i do doby výuky kvůli obědové přestávce, kde se skupiny a třídy nesměly navzájem potkávat. Rozvrhnout odchod patnácti tříd na oběd se nám povedlo v době od 11.00 do 13.10 hod.

V pondělí 12. října jsme začali se střídavou výukou. Ve středu 14. října byl vyhlášen nouzový stav. A všichni žáci opět zůstali doma.

Ve čtvrtek a pátek jsme připravili nové rozvrhy s online výukou, kde jsme

upřednostnili stěžejní předměty a spolu s žáky jsme vyzkoušeli se do systému Office 365 přihlásit. Na doporučení MŠMT a dle vlastního uvážení jsme distanční výuku rozdělili tak, aby online výuka probíhala na prvním stupni dvě vyučovací hodiny denně a na druhém stupni maximálně tři.

Dnes je 12. listopadu a všichni si na tento způsob výuky zvykáme, ale byli bychom radši společně ve škole. Příští týden se nám vrací první a druhé třídy.

Části rodičovstva se „odbřemení“ a zbytku nezbude nic jiného než nadále svým dětem při distanční výuce pomáhat. Velmi si této pomoci vážíme. Věřme, že se tato situace nebude už nikdy opakovat, že skončí co nejdříve a že další školní dny už budou probíhat jen tak, jak mají. Přejme si to.

Mgr. Arana Adlerová, ZŘŠ

A jak vidí distanční výuku naši učitelé?

On-line výuka samozřejmě nemůže nahradit běžnou školní docházku, nicméně alespoň umožní spolužákům se téměř osobně setkávat, a udržovat tak sociální vazby mezi nimi. Nejvíce to pozorují u mladších dětí, konkrétně ve 4.A. Ve chvíli, kdy se připojím do on-line hodiny (samozřejmě s předstihem), tak jsem poslední, kdo tam ještě chybí. Děti si tam povídají, společně snídají, chlubí se svými domácími mazlíčky, mladšími sourozenci a tato forma komunikace jim pomáhá se necítit izolovaně. Víím, že i kdyby tyto on-line hodiny neprobíhaly, cestu k sobě by si našly prostřednictvím jiných aplikací, ale určitě ne jako celý třídní kolektiv.

Bc. Lucie Palčíková

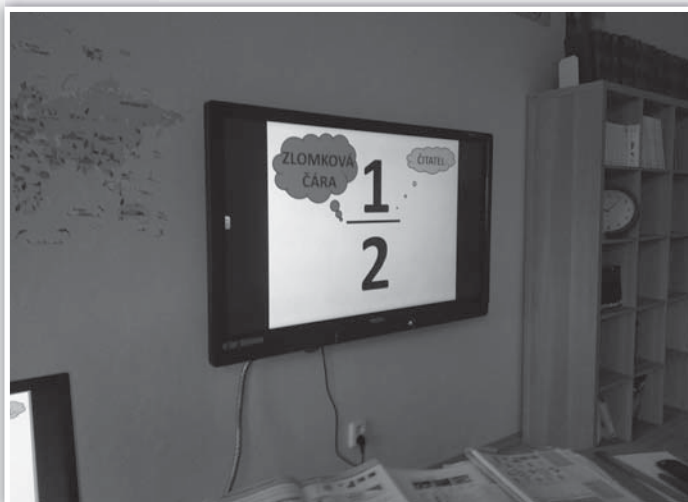
Při zahajování online hodiny se vždy s každým žákem zvlášť pozdravím a častokrát mě potěší, že už z toho, jakým způsobem někteří žáci pozdraví, je slyšet, že se na kontakt se mnou těší, že jsou rádi, že se zase slyšíme, i když ví, že je „budu trápit“ tím, že po nich budu chtít, aby doplňovali správná i/y nebo správně skloňovali, zkrátka aby pracovali a dávali pozor.

Potěšilo mě, že mají žáci zájem i o dobrovolné úkoly, že jsou schopní a ochotní udělat i něco navíc, než musí.

Někdy se i pobavím, když zjistím, co se děje na druhém konci mého spojení se žáky. Jeden žák se nějakou dobu neozýval. A když se konečně zase zapojil, tak na otázku, co dělal, proč nebyl na příjmu, odpověděl: „Já jsem musel vyhodit kocóra, on tady dělal bordel.“

Těší mě i ochota žáků. Řada z nich dokáže poradit spolužákovi nebo spolužačce, jak má pracovat, co má udělat.

Mgr. Marcela Haraštová

Tovačovský kamelot

Když se řekne online výuka, nejen mnohým pedagogům, ale i rodičům naskakuje husí kůže. Je to momentální téma všech, kteří jsou jejími účastníky. Zpočátku jsem se i já strachovala, že přeci nemohu děti na dálku a bez tolika názorných pomůcek, které ve třídě mám, kvalitně naučit číst, psát, počítat. A ejhle, počáteční obavy se rozplynuly a děti se mně pěkně "rozjely". A to jak ve čtení, tak i v psaní, kde byly mé obavy největší. V matematice hrajeme oblíbeného „Početního krále“, na čtení se děti těší a jde jim to. V psaní je největší zátěž na mých bedrech, jelikož při slovním hodnocení musím každý chybný krok žáka opsat tak, aby byl k pochopení u rodiče a dítě se mu příště v grafomotorickém projevu vyhnulo.

Co je pro mě velice pozitivní – je právě přímá účast rodičů na online výuce. Zde rodiče poznávají, jakým způsobem je látka vysvětlována mou osobou, a získávají tím větší znalosti v pedagogických postupech a metodách, což doposud možnost neměli. Zároveň sledují bedlivě každý krok svého dítěte a u žáků s poruchou pozornosti je to pro mě velká pomoc. Rodič „nedovolí“ dítěti se na výuku

nesoustředit. Padl i menší políček v přímém přenosu. A co je velkou předností online výuky? Rodiče mají možnost srovnání svého dítěte s ostatními, a jelikož před sebou samotnými nechtějí být zahanbeni, ba právě naopak, pracují se svými dětmi více než na sto procent. Patří jim zato můj velký dík.

tř. uč. 1.B Mgr. Eva Životková

Online hodina fyziky v 9. B v pátek v 8 hodin ráno:

Učitel: „Dobré ráno děcka. Pusťte si ty kamery, ať mám jistotu, že tam jste.“

Žákyně: „To myslíte vážně, pane učiteli?“

Učitel: „Ano, myslím to vážně.“

Žákyně: „A nemáte strach, že vás trefí, až nás tak brzy ráno uvidíte?“

V jedné online hodině si děti zapoměly vypnout mikrofon a volaly na mamku:

„Jé, tu voní palačinky...“

A já na to: „U vás jsou dnes na oběd palačinky? Hm, ty mám ráda.“

Děti: „Paní učitelko, vy to taky cítíte?“

Po vyučování mi pak dorazila fotografie nááááádherně vypečených a nazdobených palačinek s přáním dobré chuti.

Sběr papíru

Ve dnech 6. – 9. října 2020 zorganizovala naše škola sběr papíru. Velké poděkování patří panu Zapletáčkovi (údržbáři školy), vyučujícím a žákům, kteří při vybírání papíru pomáhali. A samozřejmě také všem, kteří papír přivezli nebo přinesli, a přispěli tak naší škole.

Někdy byla „služba“ na sběru náročná, protože balíků papíru bylo hodně a některé byly opravdu těžké, ale myslím, že si někteří žáci docela užili i legraci. Příkládám fotografii jedné z „pracovních čet“.

Celkově se nám podařilo nasbírat přibližně 17,6 tun papíru!

Třída	Celkem (kg)	Průměr na žáka (kg)
I.A	1 160,5	58,0
I.B	1 013,0	59,6
II.A	1 030,0	68,7
II.B	461,5	30,8
III.A	1 422,5	67,7
III.B	1 703,0	121,6
IV.A	2 077,0	74,2
V.A	1 312,0	46,9
VI.A	1 320,5	45,5
VII.A	1 252,0	78,3
VII.B	956,5	63,8
VIII.A	1 757,0	103,4
VIII.B	636,5	45,5
IX.A	656,0	46,9
IX.B	902,5	56,4
CELKEM	17 660,5	64,5

Ještě jednou všem děkujeme.

Marcela Haraštová

Říjen ve školní družině

V měsíci říjnu jsme s dětmi ve školní družině zaměřili na vnímání změn v přírodě v souvislosti s novým ročním obdobím, podzimem. Na vycházkách do přírody jsme se zaměřili na změny v přírodě, barevnost podzimního listí, dozrávání plodů, poznávání přírodnin atd. S dětmi jsme vyrobili skřítky Podzimníčky z nasbíraných přírodnin, sportovali jsme na školním hřišti a věnovali se výtvarné a pracovní činnosti.

V nabitém programu se družinové děti zúčastnily soutěžního týdne s názvem „O sedm teček berušky Táničky“. V této aktivitě děti plnily úkoly berušky Táničky. Za každý splněný úkol získaly tečku na berušku. Cílem bylo posbírat všech sedm teček. Jako odměnu si ka-

ždé dítě svou berušku odneslo domů. Děti si během týdne porovnávaly, kolik mají teček a kolik jim jich zbývá nasbírat. Úkoly, které během týdne plnily: vytvořit si větrník berušky Táničky, naučit se písničku a básničku s tematikou o beruškách, projít zajímavou stezku slečny berušky Táničky a vyplnit kvíz o beruškách. Poslední den jsme věnovali vyhodnocení celého týdne a zpětné vazbě od dětí. Byl to úžasný týden plný zajímavých aktivit. Dle reakcí dětí se jim týden s Táničkou moc líbil.

V posledním říjnovém týdnu před uzavřením škol čekal na děti ježek Ferdinand, kterému se ztratila rodina. Ježek Ferdinand oslovil děti při hledání své rodiny. Přichystal s dětmi z III. oddělení

stezku ježka Ferdinanda, kdy každé dítě dostalo startovací průkaz s příběhem ježka a šedými políčky obrázků členů jeho rodiny. Za každý splněný úkol děti zachránily jednoho člena rodiny. Úkolem bylo zachránit všechny tak, aby byli všichni zase šťastní a spokojeni. To se dětem povedlo a každé dítě si mohlo odnést svůj průkaz domů s dobrým pocitem, že udělalo dobrý skutek.

Děti úkoly plnily s nadšením a elánem a hodně rychle se jim podařilo zachránit všechny členy.

Ve školní družině si také někdy s dětmi zahrajeme na „KADĚRNICKÝ SALÓN“ a učíme se plést copánky, culíky a vytváříme si účesy.

vychovatelky ŠD

Mateřská škola

Zprávičky ze školičky

V září nám začal nový školní rok, který s sebou přinesl kvůli současné epidemiologické situaci mnoho omezení. Děti tak přichází o oblíbená divadla, která za námi do MŠ jezdí, nenavštěvujeme divadlo či kino ve větších městech, nepodnikáme žádné vzdálenější výlety. Pro oživení všedních dnů alespoň realizujeme naplánované projekty.

V září jsme si do školky pozvali zahradnici paní Žanetu Steinerovou, která přišla v rámci projektu dětem vyprávět o stromech. Na školní zahradě ji děti přivítaly písničkou Z. Svěráka a J. Uhlíře „Na stejné zemi co my bydlí tu s námi stromy“. Za odměnu si vyslechly zajímavou pohádku „O Lipáčkovi“. Děti se seznámily s loutkou vyrobenou z lipového dřeva. Pohádka byla velmi emotivní, děti se v ní seznámily s lípou, která byla dobrosrdečná a uměla uzdravovat. Po skončení pohádky vedla odbornice s dětmi řízený rozhovor o lípě, která je našim národním stromem. V další části besedy se děti seznámily s druhy stromů, mohly si je prohlédnout na obrázku, ohmatat živé větvičky, kůru z různých stromů. Děti se také seznámily s postupem, jak se sází stromky, že existují i školky pro stromy, dozvěděly se, proč stromům opadává listí, jak můžeme určovat stáří stromu i co jsou to letokruhy. V druhé části projektového dne pracovaly děti samostatně na stanovištích, případnou pomoc jim zajišťovaly učitelky a odborník z praxe.

V říjnu se v naší MŠ uskutečnily další dva naplánované projektové dny. První z nich nesl název: „ Vitamíny prospěšné pro naše tělo“. Děti si uspořádaly ve tří-

dách výstavu a ochutnávaly nejrůznější druhy ovoce a zeleniny, tvořily zajímavými technikami různé výtvary a také navštívily moštárnu v Tovačově, kde se mohly podívat, jak se vyrábí jablečný mošt. Členové svazu zahrádkářů pan Rozehnal a pan Bezděk dětem ochotně vysvětlili, co je vše potřeba k výrobě jablečného moštu, a názorně jim předvedli celý proces moštování. Nechyběla samozřejmě ani ochutnávka této dobrůtky. Na zahradě MŠ si pak děti společně užily plnění zábavných úkolů na různých stanovištích, jako např. běh v holínkách, technika land art-mandaly z přírodnin, hod na jablíčko a skládání obrázků ovoce a zeleniny.

Další z naplánovaných projektů „ Rybičky vodníka Ploutvičky“ se uskutečnil v období, kdy se snad všichni těšíme na tradiční výlov Hradeckého rybníka. Ten bohužel v současné „podivné“ době proběhl zcela jinak, než jsme všichni zvyklí. A tak jsme dětem výlov rybníka přiblížili

v MŠ různými činnostmi a aktivitami. Děti vyráběly rybičky z ponožek, malovaly hrníčky, které dostaly od vodníka Ploutvičky, a plnily úkoly na cestě za pokladem. Naši školku dokonce navštívil „ náš vodník Ondra“ z Hradeckého rybníku, aby dětem předal mapu, která je k pokladu dovede. Při cestě za pokladem děti navštívily rybářské sádky, kde na ně čekal nejen vodník, ale i pan Jiří Zahradníček a provedl je celým areálem. Děti viděly různé druhy ryb, dozvěděly se, proč jsou ryby po vylovení z rybníku v sádkách a za asistence vodníka si dokonce pohladily rybičku. V MŠ na ně pak za splnění úkolu čekal poklad v podobě zlaté rybičky.

Vzhledem k tomu, že nyní nemůžeme dětem nabídnout činnosti, na které jsou za normálních okolností zvyklí, doufáme, že alespoň tyto projektové dny jsou pro děti příjemným zpestřením dnů strávených ve školce.

Lenka Šálková, MŠ

Tovačovský kamelet

Různé

Hody

Hodové oslavy v Tovačově jsou spojeny s postavou svatého Václava, což bylo asi letos jediné neměnné. Hody byly nejen odlišné, ale na dlouhou dobu byly také posledním kulturním počinem. Pandemie COVID-19, která ovlivnila chod na celém světě, se v podzimních měsících vrátila a s ní i nařízení a omezení, které vydávala vláda nebo Ministerstvo zdravotnictví. Hodové oslavy sice proběhly, ale program musel být upraven podle vládních opatření, která byla v platnosti.

Hodový program začal v pátek 25.9. tradičním turnajem v nohejbalu „O pohár starosty města“. Sobotní vystoupení Varvažovy cimbálůvky bylo zrušeno kvůli deštivému počasí. V neděli 27.9. proběhl hlavní program, ve kterém vystoupili: dechová hudba Věrovanka, Maxíci, Divadlo Slunečnice se svými interprety Kristýnou a Kristiánem Šebkovými a Petra Janů s kapelou Amsterdam. Zrušena byla výstava drobného zvířectva, průvod městem hanáckého souboru Hatě a večerní program

revivalových kapel. Do města nedorazily ani oblíbené atrakce pro děti – kolotoče, skluzavky a další.

V dopoledním programu v zámeckém parku byla pokřtěna brožura souboru Hatě, která vyšla k jejich 25. výročí založení, a soubor rovněž předal hanácké právo starostovi města, což tradičně historicky patřilo k hodovým oslavám. V pondělí 28.9. se dopoledne konala Hodová mše svatá a poněkolkáté byly v rámci Dne věží zpřístupněné tovačovské věže. V pondělí nebylo příliš příznivé počasí, takže pranostika „Na svatého Václava bývá slunce záplava“ se letos nepotvrdila a návštěvnost Spanilé věže byla za poslední roky nejnižší.

Snažili jsme se, aby i přesto, že program musel být omezen, byl pestrý a zajímavý. Snad se to alespoň trochu povedlo. Děkujeme za podporu vám všem, kteří jsme přišli, ale také sponzorům a partnerům, kteří kulturní dění v Tovačově podporují. Letos mezi ně patřili: Olomoucký

kraj, ČM štěrč Mokrý, AVE, Reno farmy, Vodovody a kanalizace Přerov, Tesařství Antonín Borek, Stavební firma Navrátil. Další poděkování patří neziskovým organizacím, především Kroměřížským dráhám z.s. a Zámeckému spolku, který se jako každoročně postaral o květinovou výzdobu na zámku.

Květa Zajícová

Slavnostní výlov v omezeném režimu

Výlov Hradeckého rybníka v letošním roce byl silně omezen koronavirovou krizí a až do poslední chvíle nebylo jisté, v jakém rozsahu bude probíhat a jestli vůbec bude možné pořádat výlov pro veřejnost.

V součinnosti s hygienickou stanicí, se kterou jsme konzultovali vládní opatření, jsme nakonec dospěli k uspořádání omezeného prodeje živých ryb a občerstvení z ryb. Občerstvení představovalo smaženého pstruha a smažené kapří hranolky za výdejovým okénkem.

Již začátkem podzimu bylo z tisku patrné, že epidemiologická situace se zhoršuje a velké rybářské firmy upouští od pořádání výlovů pro veřejnost, a proto jsme v letošním roce upustili od propagace slavnostního výlovu. Naše předpoklady,

že návštěvnost bude nízká, se vyplnila. Účast na výlovu byla asi pětinová.

Jiří Zahradníček.

(pozn. red.) Kdo si nestihl pořídit rybu na vánoční stůl na výlovu, může přijet nebo přijít do Tovačova. Prodej živých ryb na sádkách u Hradeckého rybníka probíhá každý den:

- pondělí až pátek od 8 do 16 hodin,
- v sobotu od 8 do 11 hodin.

Mimořádně se budou ryby prodávat o víkendu 19. – 20. prosince od 8 do 16 hodin. Poslední nákup ryb je možný ve středu 23. prosince od 8 do 16 hodin.

Hanácký spolek Hatě Tovačov v roce 2020

Letošní rok 2020 byl pro členy hanáckého spolku Hatě Tovačov ve znamení 25. výročí založení. Na začátku roku jsme se těšili, jak výročí oslavíme. Naše plány zkomplikoval koronavirus, ale přes všechny potíže s ním spojené se nám většinu našich akcí uskutečnit podařilo.

8.2.2020 se konal v Tovačově oblíbený 24. hanácký bál. Návštěvnost bálu je pro členy velkým závazkem k zajištění pestřejšího programu bálu a bezproblémového průběhu pro naše hosty. Hanácký bál se vydařil jako vždycky a plni elánu jsme přemýšleli o dalších společných akcích.

Po Hanáckém bále na konci Masopustu jsme se domluvili a vyrazili v Tovačově vodit medvěda. S dechovou hudbou Věrovanka jsme zvesela obešli Tovačov a rádi si akci v následujících letech zopakujeme.

V jarních měsících jsme byli všichni donuceni nouzovým stavem udělat si ve spolku pauzu. Měli jsme dostatek času

sami pro sebe a své rodiny, ale taky čas udělat pro spolek něco jiného. Tento čas navíc umožnil vzniknout výročnímu sborníku spolku. V našem výročním sborníku je teď uchováno vše, co jsme doposud za 25 let činnosti společně prožili. Sborník poukazuje také na činnost našich předchůdců v Tovačově.

Hned, jak to bylo možné, chtěli jsme dodržet naše plány a vynahradit našim příznivcům a sousedům neuskutečněné akce na jaře. A tak jsme se 1. 8. uprostřed prázdnin sešli společně v parku v ulici Jiráskové. Na programu nebylo tentokrát Kácení máje, ale jen radost ze společného sousedského posezení. Času, který věnujeme pro pořádání akcí, o které má veřejnost zájem a jsou spojené s pohodou a dobrou náladou, nikdy členové spolku nelitují.

Na konci prázdnin jsme neodmítli účast s hanáckým folklorním sdružením na pouti do Dubu nad Moravou a Dožín-

kách ve Zlaté farmě ve Štětovicích. Pouť polními cestami ze Štětovic do kostela na mši do Dubu nad Moravou v krojích se zastávkami na odpočinek a občerstvení s hanáckou písničkou byl pro zúčastněné opravdu silným zážitkem.

Namísto v dubnu jsme se na hájence na Gulášfestu s našimi mistry kuchaři letos sešli 12.9. Počasí této akci přálo i tentokrát a nálada byla jako vždy výborná. Děkujeme mistrům kuchařům, kteří se akce zúčastnili, za skvělé gurmánské zážitky, které nám dopřáli.

Poslední akcí naší taneční sezony bývají každý rok Svatováclavské hody v Tovačově. I když se letos s covidem situace zkomplikovala, nakonec hody proběhly v parku tovačovského zámku téměř jako obvykle. Podařilo se nám uskutečnit naše plány spojené s oslavou 25. výročí založení hanáckého spolku Hatě Tovačov. Děkujeme panu starostovi za pomoc při přípravě našeho programu na tovačov-

Tovačovský kamelot

ských hodech. Náš program na hodech začal za účasti pana starosty předáváním hanáckého práva, pokračoval tanečním programem v krojích a křtěním našeho výročního sborníku. Sborník nám pokřtili s povzbuzením pro další činnost spolku pan starosta Marek Svoboda, přítomný kapelník dechové kapely Věrovanka pan Jiří Uhlíř a spoluautor sborníku pan Ing. Miroslav Ženčák.

Po tovačovských hodech bylo opět nutné činnost spolku přerušit. Na příští rok má náš spolek již plány a termíny oblíbených akcí připraveny. Záleží na situaci ve společnosti, zda se budou moci naše plány uskutečnit.

Velikým našim přáním je, aby se mohlo v Tovačově v rámci oslav našeho města v příštím roce uskutečnit po devíti letech naplánované opět na Svatováclavské hody Setkání Hanáků. Pokud se tato akce v příštím roce uskuteční, udělají členové

spolku vše pro to, aby se všem, kdo do našeho města přijedou s námi oslavit výročí, u nás líbilo. Obracíme se proto na tovačovskou veřejnost s výzvou. U příležitosti této mimořádné akce bychom rádi uvítali v našem spolku posilu nových členů, tanečnicků, zpěváků, muzikantů, prostě lidí, kteří mají rádi muziku, tanec a dobrou zábavu s naší partou nadšenců. Setkání Hanáků se také můžete v kroji zúčastnit, i když nejste členem spolku. Proto, máte-li doma po svých předcích hanácký kroj a chtěli byste si ho někdy také užít, máte nyní příležitost. Máme také několik krojů

v depozitáři. Máte-li zájem, včas se přihlaste k jejich zapůjčení.

Do nového roku 2021 si popřejme všichni hlavně zdraví a radost z dalších našich společných setkání a ať se všechny naše plány a přání mohou uskutečnit.

Zdena Ludvová

70. výročí založení Mysliveckého sdružení Tovačov

Úvodem alespoň stručná informace, jaká byla situace v provozování myslivosti v Tovačově po skončení druhé světové války.

Od roku 1946 bylo myslivecké hospodaření v Tovačově prováděno na základě nové pachtovní smlouvy. Honební výbor zastoupený honebním starostou Oldřichem Otáhalem ji předložil 6. května 1946 tehdejšímu Nižšímu mysliveckému úřadu v Olomouci. Na Městském národním výboru v Tovačově se uskutečnila dražba zájemců - Státní správa lesů Tovačov, František Doležel a Vladimír Frajt. Výsledkem bylo propachtování Františku Doleželovi, rolníku v Tovačově, a to od ledna 1946 do konce března 1955.

Vlivem tehdejší politické situace v padesátých letech se dosavadní nájemce vzdal honitby a na 4. dubna 1950 svolal do hostince na Lapači schůzi, kam pozval všechny zájemce o vytvoření Myslivecké společnosti. Na této schůzi byla založena Myslivecká společnost Tovačov s dvanácti zakládajícími členy a schválena 22. července Okresním národním výborem Kojetín. Zakládajícími členy byli: Doležel Fr. st., Doležel Fr. ml., Vrána J., Přehnal A., Kolda J., Kozák J., Kohn A., Kohn S., Mezulianík O., Indrák F., Švalbach E., Hájek B.

Na první členské schůzi, konané 26. 4. 1950, byly podepsány stanovy společnosti a rozhodnuto o zvýšení počtu členů z dvanácti na šestnáct. Zakládající členové poskytli každý bezúročnou půjčku ve výši 1300 Kč k zajištění finančního hospodaření.

Na schůzi 25. srpna 1950 byl rozšířen počet členů na šestnáct a přijati MUDr. Otevřel E., Otáhal O., Frajs K., Nedbal J.

Honitba o výměře 1859 ha byla pronajata od 1. 5. 1950 do 31. 12. 1958 za nájemné 15 000 Kč s podpachtem Skašova a Drásova od Státních lesů. Dle tehdejších předpisů hranice honitby tvořily hranice katastru obce. Protože katastrální území Tovačova je poměrně rozsáhlé, 2276 ha, došlo při stanovení hranic honitby k dohodě u pozemků, především na levém břehu řeky Bečvy až k okraji obce Troubky, které byly na základě dohody postoupeny Myslivecké společnosti Troubky nad Bečvou.

Mysliveckou činnost společnosti výrazně ovlivnila skutečnost, že v roce 1952 byl znovu obnoven původní Hradecký rybník o výměře 163 ha a spolu s Křenovským rybníkem a rybníkem Kolečko se

honitba stala postupně rájem divokých kachen a dalšího vodního ptactva.

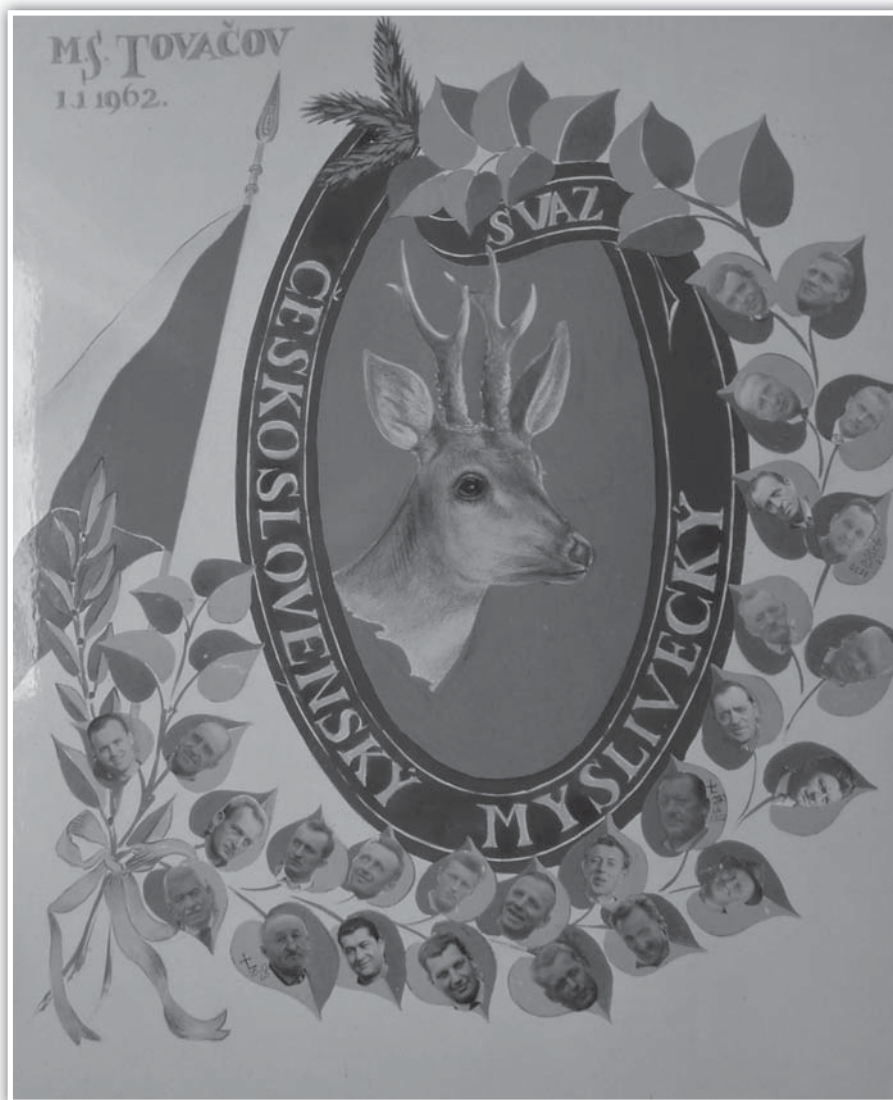
V roce 1952 postavili členové myslivecké společnosti menší dřevěnou mysliveckou chatu přímo v honitbě za řekou Moravou, na břehu říčky Morávky („Sokolářka“), v těsné blízkosti lužního lesa Trní. Zároveň si MS pronajala v jejím sousedství parcelu a začala obhospodařovat myslivecké políčko, na kterém např. v roce 1952 bylo sklizeno 10q pšenice, 6q ječmene, dále krmná řepa a vojtěška.

Výřady zvěře, tehdy z divoké populace, byly v těchto letech v členitém okolním terénu (vodní toky, lužní les, stará ramena řeky Moravy s loukami, křovinami a soliterními stromy) a tehdy ještě na nezcelených pozemcích poměrně vysoké. Například v roce 1953: 320 zajíců, 337 bažantů kohoutů a 500 koroptví. Byl organizován sběr vajec z ohrožených hnízd, zakoupena umělá líheň a vybudována odchovna. Odrostlí bažantíci a koroptve

byli vypouštěni do volné přírody.

V témže roce byla založena ručně psaná kronika MS Tovačov se záznamy od roku 1950. Jejím zakladatelem byl Josef Beneš, učitel v Tovačově, který byl i organizátorem všech kulturních akcí v dalších letech. Je vedena dalšími pozdějšími kronikáři dodnes. V dalších letech, kdy nebylo ještě mnoho osobních automobilů, byly organizovány četné autobusové zájezdy po celé republice zaměřené na myslivost a památky. Přímo do Tovačova byli zváni na besedy a přednášky naši přední myslivečtí odborníci a spisovatelé, například profesor Jaromír Javůrek, Jaroslav Hubálek, Alois Mikula, Ing. František Pejšek a řada dalších.

V červnu 1957 se konala v tovačovském zámku okresní myslivecká výstava. Byly to dva měsíce intenzivních příprav, organizace, včetně zajišťování exponátů. Výstava byla členěna na tyto části: Druhy a chov zvěře, Střelectví a zbraně, Kynolo-

Tovačovský kamelot

gie, Ornitologie, Umění. Podařilo se mimo jiné soustředit originální díla malířů Mervarta, Číly, Schovánka, Lolka, Liebla, Židlického. Výstavu navštívilo přes tři tisíce návštěvníků - myslivců i okolní veřejnosti.

O rok později byla navázána družba s MS Hraničář Široký Brod - Mikulovice, která trvala přes čtyřicet let až do zániku tohoto MS. V rámci této spolupráce byly umožněny členům vzájemné návštěvy v honitbách, lovy v Jeseníkách i u nás na Tovačovsku. Po roce 1970 byla ještě navázána spolupráce s MS Jakubčovice nad Odrou, která trvá dodnes. Tak, jak se měnily příslušné zákony a předpisy, doznávala změn i rozloha honitby. V pozdějších letech funkci bývalých honebních společenstev přebraly zemědělské a lesnické organizace, obhospodařující honební pozemky.

V roce 1960 jsme započali s natáčením 16 mm filmu o práci MS Tovačov s názvem "Od jara do zimy". V současné době je přepracován ve formě DVD. Je to unikátní dokument dokládající činnost tehdejších i některých současných členů MS. Pamětníci si uvědomují, jak byli tehdy mladší a plní elánu. A hlavně si připomenou postavy těch, kteří již nejsou mezi námi, a těch je bohužel většina.

Od roku 1961 dochází ke změně názvu naší myslivecké společnosti na "Myslivecké sdružení Tovačov", jako základního článku myslivecké organizace "Československý myslivecký svaz". V tomto období má MS Tovačov 26 členů (viz foto členů v lipových listech kolem znaku ČMS).

V roce 1962 na základě nových předpisů a rozhodnutím ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství z 20. 9. 1962 byla zřízena vyhrazená honitba státních lesů v okolních lužních lesích u soutoku Moravy a Bečvy. Naší honitby se týkala část lužního lesa Trní (lokalita Kopánka) a polí v ochranném pásmu bažantnice až po řeku Moravu. Přišli jsme

tak o nejlepší část honitby: lužní les, stará ramena Moravy s loukami a stromovými porosty. Jihovýchodní hranicí honitby se stala řeka Morava. Výměra honitby klesla na 1302 ha.

V roce 1978 se stává MS Tovačov majitelem historické budovy "Haltýře" u rybníka Kolečko, obklopeného staletými dubovými hrázemi. Prodej se uskutečnil od města Tovačov, včetně přilehlých pozemků.

V době, kdy měl tovačovské panství v držení Vilém z Pernštejna, postavil na okraji Tovačova za mlýnem rybárnu, zvanou Fischhaus, kde měl sídlo perňštejnský fišmistr. V okolí Tovačova bylo v té době hodně rybníků, s celkovou rozlohou v roce 1740 přibližně 800 ha. Další majitelé tovačovského panství se postupně měnili, ale až za Küenburgů dohasínala rybářská sláva Tovačova. Začalo se s vypouštěním rybníků a také s kultivací krajiny. Tito majitelé povolali z Čech lesníky a zakládali lesy lužního typu. Původní rybárna se proměnila v Jagerhaus, protože byla určena vrchností jako sídlo myslivců.

Cílem sdružení od doby zakoupení bylo, aby se budova stala střediskem činnorodé dobrovolné práce členů, zaměřené na chov a lov zvěře, ale i na ochranu životního prostředí. V období od roku 1978 provedli členové postupně rozsáhlou rekonstrukci tohoto domu, včetně přilehlých hospodářských objektů. V prvním poschodí byl z původních bytových prostor vybudován společenský sál, k čelní straně budovy byla přistavěna v přízemí garáž pro traktor a nad ní kuchyně se sociálním zařízením (viz fotografie průčelí původní budovy, přístavby a pohledu na celý objekt z jižní strany).

Z dalších prostor v přízemí byla zřízena kotelna, zvěřinárna a úpravna zvěřiny. Bývalé hospodářské budovy byly zrekonstruovány na skladovací prostory, odchovny bažantů a divokých kachen. Areál rozsáhlé zahrady je využíván pro pěstování picnin a část je vybavena přenosným zahradním zařízením pro konání venkovních společenských akcí i pro veřejnost v letních měsících. Také zahájení a ukončení honů spolu s výřadem se koná

na nádvoří mysliveckého domu, poslední leče potom ve společenském sále.

Přes všeobecně pokračující úbytek drobné zvěře vlivem zemědělské velkovýroby na zcelených původních malých parcelách zemědělců do ohromných lánů monokultur, včetně používání těžké mechanizace se širokým záběrem a aplikace pesticidů a herbicidů s negativními důsledky pro zvěř, se podařilo ještě v roce 1981 docílit výřady 588 bažantů, 210 zajíců a 682 divokých kachen.

Bohužel, v případě naší honitby došlo ještě navíc k rozsáhlému zavážení členitého terénu v jihovýchodní části honitby, a to skrývkou půdy v rámci přípravy těžby šterkopisku ve trati Skašov. Byla zavezena nejčlenitější část honitby, stará ramena řeky Moravy, okolní louky s porosty křovin a solitérních stromů, jezírka a mokřady. Zemědělskému družstvu se zvětšila plocha orné půdy, ale za jakou cenu! A nyní, v současných dobách, voláme po remizcích, stromořadích a mokřadech se státními dotacemi. I naše sdružení takový mokřad založilo... Dnes jsou v těchto místech dva velké lány monokultur a když těmi končinami na honech procházíme, naši mladší členové s údivem vyslechnou, co všechno v přírodě se tehdy mohlo stát.

Podstatná změna v provozování myslivosti nastala v roce 1983, kdy Okresní národní výbor Přerov schválil honitbu Tovačov s právem myslivosti zemědělské organizaci JZD Nový život Tovačov, s celkovou výměrou 1506 ha. Uzavření smlouvy o postoupení výkonu práva myslivosti s tímto JZD bylo uskutečněno 24. 5. 1983 s platností do 31. 12. 1992. Po květnové ustavující schůzi pokračuje v činnosti MS Haná Tovačov, výše nájemného 2059 Kč ročně. MS požádalo o uznání bažantnice a rozhodnutím ONV Přerov byla uznána o celkové výměře 400 ha. Normovaný stav bažantů se zvýšil na 510 kusů.

V souvislosti s novou honitbou provedlo sdružení časovou rekapitulaci činnosti od založení v roce 1950 do konce roku 1982, tedy za 32 let trvání. Pro myslivost bylo odpracováno 69 599 hodin. Z umělého odchovu bylo vypuštěno 4835 bažantů a 750 koroptví. Bylo uloveno 17089 bažantů plus 2800 odchytem, dále 4813 koroptví plus 633 odchytem. Uloveno bylo 8980 zajíců plus 771 odchytem. Dále bylo uloveno 177 kusů srnčí zvěře, 3976 králíků divokých a 11092 divokých kachen.

V červnu 1983 oslavilo sdružení 25. výročí spolupráce s MS Javorná (bývalý Široký Brod), zároveň se u našich přátel

konaly střelecké závody a výstava trofejí.

V roce 1993 v návaznosti na nový zákon o myslivosti vzniká Honební sdružení vlastníků honebních pozemků v Tovačově, které mysliveckému sdružení pronajímá honitbu o rozloze 1231 ha, a to včetně honebních pozemků za řekou Moravou (lužní les a ochranné pásmo zrušené bažantnice Sm.státních lesů). O rok později spolupracuje s Okresním mysliveckým spolkem Přerov při pořádání vrcholné soutěže ohařů s mezinárodní účastí - Memoriálu Karla Podhajského. Slavnostní zahájení bylo na náměstí v Tovačově. V naší honitbě se konaly disciplíny vodní práce.

Rok 2000 byl rokem oslav padesátiletí našeho mysliveckého sdružení. V prostorách tovačovského zámku se uskutečnila myslivecká výstava, včetně výstavy trofejí. Účastníkům byl promítnut film "Od jara do zimy". Uskutečnila se beseda s mysliveckým spisovatelem a loveckým průvodcem Vladimírem Paulištou a promítání jeho filmů.

V březnu 2001 navštívil naši výroční schůzi předseda ČMMJ prof. Ing. Josef Hromas a poslanec Poslanecké sněmovny ČR Ing. Pavel Hönic, jeden z předkladatelů návrhu nového mysliveckého zákona, v praxi realizovaného na základě novely od roku 2003, jejíž výklad byl účelem jejich návštěvy.

Na základě uvedeného zákona došlo v Tovačově v roce 2003 k vytvoření dvou honebních společenstev. Honební sdružení Tovačov s pronájmem honitby 851 ha pro MS Tovačov, druhým pak bylo Honební sdružení Tovačov - Křenová s pronájmem honitby Jiřímu Zahradníčkovi, nájemci zdejších rybníků.

V dubnu 2009 se uskutečnilo v Dubu nad Moravou setkání členů Klubu mysliveckých autorů při ČMMJ. Mimo jiné se konala beseda nad kronikou našeho sdružení na faře za účasti okolních myslivců. Přítomen byl i šéfredaktor časopisu Myslivost Ing. Jiří Kasina a tehdejší předseda Klubu autorů PHDr. Oldřich Koudelka.

O rok později, v roce 2010, jsme si na slavnostní výroční členské schůzi připomněli šedesáté výročí od založení našeho sdružení. Součástí této slavnostní schůze byla beseda s Františkem Koldou, mysliveckým spisovatelem, kameramanem, známým z pořadu Lovy beze zbraní a tvůrcem řady krátkých filmů z přírody. Některé byly promítнутy, včetně komentářů autora.

Na výroční schůzi v únoru 2014 při-

jal pozvání člen Myslivercké rady ČMMJ a předseda ekologické komise ČMMJ Dr. Ing. František Libosvár, který členy v besedě informoval o situaci v oblasti ekologie z hlediska mysliveckého hospodaření. Se zájmem si prohlédl naši ručně psanou kroniku a při jejím podpisu vepsal uznání nad jejím dlouholetým vedením na vynikající úrovni.

V dalších letech členové MS nadále pokračují v práci pro honitbu a areál mysliveckého domu. Je prováděn umělý odchov bažantů a kachen březňaček. MS je častým spolupořadatelem řady kynologických akcí OMS Přerov a Honitbou Tovačov - Křenová. Každoroční střelecké závody, konané střídavě u nás a v Jakubčovicích nad Odrou, se staly tradicí.

V areálu mysliveckého domu jsou pořádány každoročně dvě letní zábavy pro veřejnost, v červnu a srpnu. Od roku 2017 se konají Dny přírody pro děti se soutěží v přírodních disciplínách, jako "in memoriam" MUDr. Jindřicha Palčíka, našeho předčasně zesnulého člena. Areál je rovněž využíván pro letní tábory dětí a po celý rok na pronájmy spoluobčanům na rodinné oslavy nebo svatby. Ve spolupráci s městem Tovačov zajišťuje MS již tradiční mysliveckou kuchyni se specialitami na tovačovských zářijových svatováclavských hodech a Dni státnosti v areálu zámeckého parku.

V roce 2016 v návaznosti na nové zákonné předpisy bylo nutno přepracovat stávající stanovy MS. Nové stanovy platí v našem MS od 1. 1. 2016. Oficiální název spolku zní: Myslivercké sdružení "Haná" Tovačov, z.s. (zájmový spolek). Členskou schůzí byl stanoven počet členů na 20.

Provoz historické budovy mysliveckého domu je velmi náročný nejen finančně, ale i na práci členů MS. V minulých letech to byla m.j. rekonstrukce a moderní zařízení kuchyně v přízemí, nové sociální zařízení včetně sprch v přízemí, trvalý taneční parket, nové oplocení areálu a zámková dlažba vstupní části areálu. Dále oprava a nátěr fasády a oken budovy, včetně okapů. V roce 2017 byla provedena generální oprava části střechy, včetně výměny části střešní konstrukce, výměna krytiny, včetně klempířských prací, a položena nová izolace stropu. V následujících letech byl rozebrán a postaven zcela nový komín budovy, provedena výměna krytiny podlahy společenského sálu a výměna osvětlení v sále.

Oslavy 70. výročí založení MS Tovačov se konaly 20. června 2020 a byli pozváni členové MS, jejich rodinní příslušníci,

žijící bývalí členové MS, zástupci města Tovačov, přátelé ze Širokého Brodu a Jakubčovic nad Odrou. Součástí oslav byl tradiční střelecký závod ve střelbě na asfaltové terče na střelnici v Klopotovicích. Vlastní oslavy byly zahájeny odpoledne v 15 hod. v areálu mysliveckého domu, včetně zahrady vybavené velkým stanem se stolovým zřízením. Po tradičním obědě - divočák s knedlíky a červeným zelím - byly vyhlášeny výsledky střelecké soutěže a předány ceny vítězům.

Následoval úvodní projev předsedy MS k 70 letům trvání MS s tím, že vše podstatné o mysliveckém sdružení (práce v honitbě, kynologie, kultura, střelectví

a odstřely zvěře v jednotlivých desetiletích od roku 1950) je uvedeno v Almanachu vydaném MS k tomuto výročí, který obdrží všichni pozvaní účastníci.

Poté předali zástupci MS postupně jednotlivým členům a pozvaným hostům dárkovou tašku s upomínkovými dárky a předměty s logem MS Tovačov. Především to byl m.j. výše zmiňovaný "Almanach", dále kniha "Ptactvo Tovačovska" s barevnými fotografiemi a popisem všech druhů ptáků, vydaná ornitology J. Šírkem, Č. Čihalíkem a D. Bouckým. Účastníci dále obdrželi dárkové balení jihomoravského vína, jehož etikety jsou s motivem budovy našeho mysliveckého

domu, aby účastníkům připomněly, co dokázali tovačovští myslivci (i ti, kteří již nejsou mezi námi) za těch 70 let vytvořit. Dárková taška dále obsahovala "Pamětní list" s uvedením jmen členů MS, současných, bývalých členů žijících a všech 64 členů, kteří již zemřeli. A byli to právě tito naši předchůdci, kteří mají velkou zásluhu na tom, že dokázali předávat naše sdružení a jeho majetek po desetiletí zvelebený v takovém stavu, který umožňuje další pokračování v myslivecké činnosti i v dnešních složitých podmínkách pro chov drobné zvěře.

*Ing. Vladimír Velický
foto archiv autora*

FARNÍ DĚNÍ

Vážení čtenáři Tovačovského kamelotu,

i v tomto příspěvku bych se rád zmínil o dvou stavebních úpravách, které proběhly ve zdejší farnosti v nedávné době. Obě dvě se týkají místních kostelů: první souvisí s chrámem sv. Václava, resp. s jeho půdními prostory, druhá s hřbitovním kostelem sv. Jiří. Na závěr také připojuji přání a pozvání.

V březnu letošního roku bylo započato s postupným vyklíčením půdních prostor farního kostela. Do akce se zapojovali: p. Jan Bija, bratři Milan a Pavel Kočířovi, p. Karel Kovář, p. Miroslav Peřina, p. Jiří Plesník, p. Milan Třasoň, p. Evžen Vysloužil, p. Václav Zlámalík st., p. Miroslav Ženčák, za mládež pak Jiří Zlámal a Václav Zlámalík. Během půl roku bylo postupně vyvezeno 6 kontejnerů staré střešní krytiny, holubiho a netopýřího trusu, prachu aj. nepotřebného materiálu. Tento úklid nebyl prováděn minimálně od 2. světové války. S nápadem takto půdní prostory vyčistit a chrámu odlehčit přišel výše zmíněný p. Peřina. Chci poděkovat všem, kdo nám s touto akcí ochotně pomohli. Na prvním místě uvedeným brigádníkům, kteří fyzicky pomáhali odpad přesunout do přistaveného kontejneru (pokaždé to bylo víc jak 120 kbelíků, které se musely naplnit a ručním předáváním v poměrně prašném prostředí dopravit až ke střešnímu otvoru nad sakristií). Poděkování též patří p. Antonínu Borkovi a jeho kolegovi p. Alexandru Mojdlovi za technické úpravy, díky nimž byl odpad do příslušného kontejneru dopravován (byly využity mimo jiné plastové shozy i výtah pro přepravu materiálu). Dále

chci zmínit rodinnou firmu, která ochotně zapůjčila plošinu (p.Vlastimil a Petr Kociánovi), p. Rostislava Jeglu, který půjčil na tuto akci vrátek, a v neposlední řadě zaměstnance technické údržby (p.Tomáš Lajza a p.Tomáš Puchlo), kteří ochotně vyvezli naplněné kontejnery na skládku. V této akci chceme pokračovat ještě v příštím roce – na úklid nám zůstává zhruba poslední čtvrtina z celkových prostor. I pro další zájemce jsou už nyní volné kbelíky k dispozici.

Druhá akce, za kterou chci poděkovat, se uskutečnila v průběhu uplynulého měsíce. Šlo o odstranění zbytků staré malty z podrovnávky (soklu) hřbitovního kostela. Tuto práci si vzali na starost p. Josef Jekl, p. Miroslav Peřina a p. Evžen Vysloužil. Cílem zmíněné akce je napomoci v odvětrávání zdiva, do kterého vzlíná voda. Podrovnávka samozřejmě nezůstane odkrytá nastálo, v budoucnu ji chceme ošetřit novou povrchovou úpravou. Zatím se však může snížit vlhkost, která žádné stavbě rozhodně neprospívá.

Závěrečné přání a pozvání se týká blížících se vánočních svátků. Nevím jistě, jak se bude vyvíjet celková situace a zda bude možné zúčastnit se fyzicky nějaké vánoční bohoslužby. Přesto v naší farnosti chceme i letos realizovat vánoční výzdobu včetně betlému. Kostel tak bude možno navštívit a narozeného Spasitele zde uvítat – konkrétní informace budou ještě upřesněny. Už s předstihem však přeji každému z Vás radostné a požehnané Vánoce.

P. František Urban, farář

Krátká vzpomínka na Bohumila Teplého

Při postupné památkové obnově zámku Tovačov jsem se setkával s celou řadou zajímavých lidí, vzdělaných historiků, schopných umělců, ale také zdatných řemeslníků. Jedním z nich byl olomoucký sochař a restaurátor pan Bohumil Teplý. Jedno naše setkání se uskutečnilo na podzim roku 2017 při příležitosti předávání dokončené zakázky na restaurování sochy sv. Václava

v prostorách zámeckého parku, na které pan Teplý spolupracoval s dalším velmi schopným restaurátorem panem René Seifriedem z Kopečku u Olomouce. Po podpisu předávacího protokolu jsme si ještě chvíli povídali v zámeckém parku. Pan Teplý mi vyprávěl, jak se několikrát marně pokoušel dohodnout s některými jinými zámky v ČR na umístění stálé expozice své celoživotní tvorby. Říkal mi,

že má množství exponátů, které by se k takové výstavě hodily, a že mu už moc času nezbývá (v roce 2017 mu bylo 85 let). Chvilí jsem přemýšlel a navrhl mu spolupráci při vybudování galerie u nás v Tovačově. Byl nadšený.

Po projednání návrhu v radě města jsem se s panem Teplým znovu sešel a ukázal mu vhodné místnosti v opravených prostorách 1. patra arkádového

křídla zámku. Líbily se mu. Dohodli jsme se, že připraví návrh umístění exponátů v jednotlivých místnostech, město Tovačov bude financovat vybudování vhodného osvětlení a pomůže s dopravou a stěhování exponátů.

Samotné práce na vybudování galerie jsme zahájili na jaře v roce 2018 s tím, že se pokusíme vše stihnout do termínu Svatováclavských hodů v našem městě. Nejsložitější část celého našeho společného záměru spočívala ve výběru a instalaci vhodného osvětlení. Po zpracování projektu jsme řešili ještě jeden poměrně zásadní problém a ten se týkal financování osvětlení galerie. Vše ale nakonec dobře dopadlo, když se nám podařilo získat dotaci ve výši 180 tis. Kč z rozpočtu Olomouckého kraje z Programu na podporu výstavby a rekonstrukcí kulturních zařízení v obcích Olomouckého kraje v roce 2018.

Po vybudování osvětlení pan Teplý dokončil konečné rozmístění exponátů a umístil k nim popisky. Bylo hotovo a mohli jsme galerii otevřít. Slavnostní vernisáž k otevření stálé výstavy se uskutečnila 23. září 2018.

Po mnoha letech se tak do prostor tovačovského zámku vrátila výstavní galerie. Měl jsem z toho opravdu velkou radost a také dobrý pocit, že jsme v našem městě pomohli oživit sen jednoho velmi nadaného sochaře, ale také mimořádně milého a skromného člověka.

Bohumil Teplý

Výtvarník, sochař, medailér a restaurátor pan Bohumil Teplý se narodil 13. 4. 1932 v Olomouci. Je absolventem gymnázia v Litvli, poté studoval na Pedagogické fakultě UP v Olomouci obor výtvarná výchova s historií a občanskou naukou. V roce 1959 absolvoval Kamenickou školu v Hořicích, v letech 1960–1978 působil jako odborný asistent modelování a sochařství u svého dřívějšího učitele prof. Vladimíra Navrátila na Katedře výtvarné výchovy Filozofické fakulty UP v Olomouci, kde zároveň dostudoval obor výtvarná výchova a sochařství. Externě též studoval u prof. Karla Pokorného na Akademii výtvarných umění.

Po roce 1989 se věnoval restaurování památek, hlavně soch (např. socha sv. Kateřiny a sv. Václava v Grygově, socha P. Marie Immaculaty

v Olomouci – Novosadech, sochy mariánského sloupu u radnice v Šumperku, rozlehlý pomník V. Priessnitz v Jeseníku). V roce 1996 byl jmenován docentem na Ostravské univerzitě. Od téhož roku vyučoval práci s kamenem na Fakultě výtvarných umění VUT v Brně a teorii restaurování kamenných památek na Střední průmyslové škole kamenické a sochařské v Hořicích.

Je autorem řady soch, reliéfů, medailí významných osobností a pamětních desek. Jeho umělecká díla prošla mnoha výstavami. Jeho největší samostatnou výstavou byly Stopy času v nové budově Přírodovědecké fakulty UP v roce 2010. S asociací medailérů vystavoval na jejich

salonech a mezinárodních výstavách FIDEM. Je autorem několika publikací (Zvětšování sochy pomocí tří kružidel, O sochařské reprodukci, Konzervování a restaurování kamene).

Obdržel licenci Ministerstva kultury ČR k restaurování sochařských děl z kamene. Je členem Unie výtvarných umělců Olomoucka, Asociace umělců medailérů ČR a členem Syndikátu novinářů ČR. Byl také jedním ze zakladatelů časopisu Kámen.

V roce 2010 byla panu Teplému udělena Cena Olomouckého kraje za výjimečný počin roku v oblasti profesionálního výtvarného umění.

Leon Bouchal

Lao-c': „Je lepší zapálit jen jednu svíčku, než proklínat temnotu.“

S bolestí v srdcích oznamujeme všem příbuzným, přátelům a známým, že od nás navždy odešel náš drahý tatínek, dědeček, bratr a strýček

pan

Mgr. doc. Bohumil Teplý.

Zemřel po krátké nemoci v úterý 13. října ve věku 88 let.

Poslední rozloučení proběhne v úzkém kruhu rodinném v úterý 20. 10. 2020 od 10:40 ve smuteční síni na hřbitově v Olomouci.

S láskou vzpomínají sestra Helena, dcery Hana a Eva, vnučky Eva a Tereza, rodina.

Prezident Ludvík Svoboda zavítal před 50 lety na střední Moravu, vzácného hosta uvítali i v Tovačově

Návštěva prezidenta republiky je zvláště v menším městě nebo obci vždy právem vnímána jako významná událost přitahující zájem široké veřejnosti. Podobná návštěva se totiž zpravidla opakuje většinou zase až za dlouhou řádku let, obvykle spíše za několik desetiletí. Pokud jde navíc v případě prezidenta o osobnost disponující přirozenou autoritou, nezpochybnitelným morálním profilem a silným životním příběhem, což právě Ludvík Svoboda splňoval beze zbytku, mimořádnost takového setkání se ještě násobí. Tovačovu se na podzim roku 1970 dostalo té pocty, že sem v rámci pracovního programu v několika okresech střední Moravy zavítala tehdejší hlava státu generál Ludvík Svoboda s manželkou Irenou Svobodovou a vládní delegací.

Prezident republiky generál Ludvík Svoboda absolvoval v říjnu roku 1970 svůj pracovní program v několika moravských okresech. Zahájil jej v okrese Olomouc a dále pokračoval na Prostějovsko, Přerovsko a ukončil jej návštěvou okresu Kroměříž. V té době čtyřiašedesátiletý Ludvík Svoboda během svého několikadenního, dost nahuštěného pobytu na Moravě navštívil některé známé výrobní podniky. Například Agrostroj v Prostějově, OP Prostějov, Meoptu Přerov, TON v Bystřici pod Hostýnem nebo Technoplast v Chropyni. Jeho velkému zájmu se těšily rovněž návštěvy zemědělských družstev. Nebylo divu. Svoboda pocházel z venkova a jeho život byl již od mládí pevně spojen právě s prací v zemědělství. Původně mu byla, spíše

než vojenská kariéra, předurčena rodinnými poměry práce v zemědělství. Jak už to tak ale v lidském životě bývá, jeho životní osudy se nakonec ubíraly docela jinými cestami. Prezident navštívil 13. října 1970 JZD Haná v Křelově na Olomoucku. Prokázal zde, že venkov se svými každodenními starostmi je mu velmi blízký, jeho problémům dobře rozumí a zajímá jej život tamních obyvatel. Slavný rodák z Hroznatína na Třebíčsku se ostatně jako poslanec řadu let se zvláštní pozorností věnoval rozvoji chudých slovenských příhraničních okresů, které měly převážně venkovský charakter. O den později zavítal prezident do okresu Prostějov a také zde patřila jedna z jeho návštěv zemědělskému družstvu. Šlo o JZD Úsvit v Budětsku a stejně jako na Olomoucku i zde se jednalo o jedno z nejlépe hospodařících zemědělských družstev na okrese.

Ve čtvrtek 15. října se prezident Svoboda přesunul nejen z prostějovského okresu, ale současně i z jihomoravského kraje do sousedního okresu Přerov a kraje Severomoravského. Na pomezí obou krajů, poblíž Ivaně a Klopotic, uvítali prezidenta i celou vládní delegaci krajsí představitel ze severní Moravy. Tohoto okamžiku využily děti z Ivaně i pracující na poli, aby pozdravili významné hosty. Kolona aut poté pokračovala do Přerova, kde byl připraven další program. Ten kromě jiného zahrnoval návštěvu podniku Meopta i neplánovanou zastávku v Přerovských strojárnách. V obou podnicích se mohli s prezidentem republiky

setkat i lidé z Tovačova. Mnozí Tovačovští totiž v té době pracovali právě v těchto velkých závodech. Odpoledne pak bylo vyhrazeno návštěvě prezidenta v JZD v Tovačově.

Prezidenta doprovázela během návštěvy manželka Irena, ve vládní delegaci byli přítomni například předseda ústředního výboru Národní fronty ČSSR Evžen Erban, místopředseda vlády ČSR Antonín Červinka nebo ministr zemědělství a výživy Josef Černý. Ludvíka Svobodu i členy vládní delegace uvítal předseda JZD Tovačov Rostislav Blaťák. Ke slavnostní atmosféře přispěla i tovačovská dechovka. Příležitost pozdravit prezidenta si nenechalo ujít množství občanů, včetně mládeže. Každý chtěl vzácného hosta pozdravit i krátce pohovořit, ale čas byl neúprosný a musela tak brzy následovat vlastní prohlídka provozu. Rostislav Blaťák provedl hlavu státu kraviny a vepřínem. Prezident se zajímal především o živočišnou výrobu a ocenil výsledky dosahované v této oblasti. Jeho dotazy pak směřovaly zejména na průběh sklizně, výnosy, produktivitu práce i věkový průměr družstevníků. Došlo i na výhled do budoucna a plány na další rozvoj družstva, které patřilo mezi nejlépe hospodařící na okrese i v kraji a tedy nikoliv náhodou jej prezident zařadil do svého programu. Prohlídkou JZD však ještě návštěva prezidenta a vládní delegace v Tovačově neskončila. Místní totiž vzácné hosty pozvali na besedu do zámku. Po cestě z JZD i před vlastním vstupem do zámeckého areálu vítalo

Ludvíka Svobodu i další hosty opět velké množství občanů. Příležitost vidět na živo prezidenta představovala pro mnohé velké lákadlo, které si nechtěli nechat ujít. Přízeň lidí směřovaná k prezidentovi byla nepřehlédnutelná, a pokud by to záleželo na něm samotném, snad by si s každým aspoň podal ruku. I zde však hrál hlavní roli plán návštěvy i následujícího programu a ten neúprosně rozhodl, že času ani zde není nazbyt. Krátká beseda v zámku se věnovala zejména oblasti zemědělství. Prezident se také podepsal do kronik místních spolků a organizací i pamětní knihy Tovačova a rovněž přijal dary od zástupců národního výboru a JZD.

Značnou pozornost věnoval návštěvě prezidenta republiky na Přerovsku i přímo v Tovačově tehdejší tisk, včetně tisku regionálního. Nové Přerovsko ze dne 20. října 1970 přineslo hned na první straně zprávu o pobytu Ludvíka Svobody v Tovačově. V textu pod názvem Na návštěvě v Tovačově se píše: „Odpolední program zavedl vládní delegaci do JZD v Tovačově a na národní výbor. Soudruh prezident si prohlédl nové hospodářské budovy družstva a vyjádřil uspokojení nad stavem jak hovězího, tak vepřového dobytku. Pak se odebral s celým svým doprovodem do tovačovského zámku, kde jej přivítal předseda MNV soudruh Antonín Bujgl. I on poukázal na to, kolik se toho v této obci v posledních 25 letech změnilo. Z vyložené zemědělské obce se stalo místo, ve kterém je dnes řada významných a důležitých průmyslových podniků. Bylo to hezké setkání, na které se jen tak brzy nezapomíná. Soudruh prezident se zájmem vyslechl jak slova o úspěších, tak i kritické připomínky, se kterými se Tovačovští hlavě

státu svěřili.“

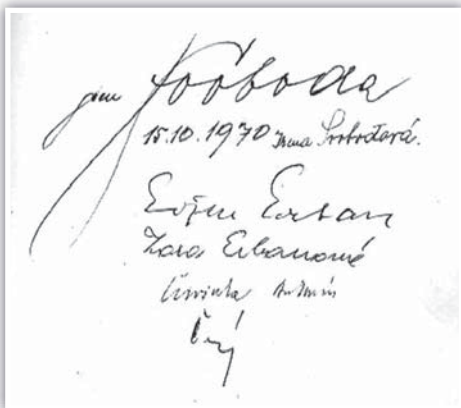
Stejný list se k prezidentské návštěvě v Tovačově ještě krátce vrátil i ve svém vydání z 23. října 1970: „Jedna z nejhezčích besed, i když časově velmi omezená, byla v Tovačově. Přivítání i pozdější setkání v zámku bylo srdečné a pro obě strany užitečné. Soudruh prezident zde vyjádřil své uspokojení jak nad prací národního výboru, tak zemědělského družstva.“ Kronika Tovačova samozřejmě nemohla nezmínit tuto vzácnou návštěvu. Najdeme tam o ní konkrétně tento záznam: „15. října navštívil naše město prezident republiky gen. Ludvík Svoboda se svým doprovodem. Cestoval s vládní delegací moravskými kraji a 15. říjen věnoval prohlídce Přerovska. U nás se prvně zastavil v JZD. Vzácné hosty očekávalo množství družstevníků ve středisku živočišné výroby, kde vesele vyhrávala tovačovská dechovka. Prezidenta s doprovodem přivítal předseda JZD Rostislav Blaťák a doprovázel je kravíny a vepřínem. Prezident republiky měl o živočišnou výrobu našeho JZD mimořádný zájem. Tovačovští funkcionáři pak pozvali pana prezidenta s ostatními hosty do zámku. Celé prostranství před zámkem, zámecký park i vnitřní nádvoří byly zaplněny stovkami občanů a školních dětí z Tovačova a okolí, kteří vzácné hosty nadšeně vítali. Před zámkem je uvítal předseda MNV Ant. Bujgl. Prezident prošel zámeckým parkem i nádvořím, zastavoval se s hlavní s dětmi a děkoval za nadšené pozdravy. Ve slavnostní síni vnitřního zámku se pak konala krátká beseda, na níž i ministr zemědělství a výživy s. Černý vysvětlil některé otázky zemědělské politiky strany a vlády. Po besedě se touže cestou vracela delegace špalírem jásajících občanů zpět před zámek. Tam nasedli do aut

(bylo jich 21) a za nadšených pozdravů odjeli do Přerova.“

Ovšem mýlil by se ten, kdo by se snad domníval, že během vzácné návštěvy se jen chválilo. Zazněly i kritické názory a podněty. Týkaly se například nutnosti omladit veřejné orgány a dát tak jejich práci novou dynamiku, stejně jako využívat dostatečně jejich pravomoci a zbavovat se přežitých stereotypů v práci při rozvoji obcí. Nutnost zapojovat mladou generaci do rozhodovacích procesů na všech úrovních a zvýšit její zájem o veřejné dění.

Ludvík Svoboda společně s vládní delegací po ukončení návštěvy v Tovačově pokračoval i dalšího dne ve svém pobytu na Moravě. Jeho cesta vedla z Přerovska do okresu Kroměříž. Zde pak kromě okresního města zavítal i do Bystřice pod Hostýnem či Chropyně. V pátek 16. října 1970 odpoledne pak prezident republiky s manželkou a členy vládní delegace odletěl z letiště v Holešově zpět do Prahy.

*Bc. Miroslav Pořízek
(děkuji paní Marii Bezděkové za
zapůjčení fotografií z návštěvy prezidenta
Ludvíka Svobody v Tovačově)*

Životní cesty generála Ludvíka Svobody

Ludvík Svoboda se narodil 25. listopadu 1895 v Hroznatíně na Třebíčsku v selské rodině jako nejmladší ze tří sourozenců. Později měl ještě další tři sourozence nevlastní. Obecnou školu navštěvoval v nedalekém Rudíkově, měšťanku ve Velkém Meziříčí. V témže městě pak pokračoval ve studiích na Zemské hospodářské škole. Roku 1909 byl Ludvík Svoboda přítomen velkolepým vojenským manévřům, odehrávajícím se právě v okolí Velkého Meziříčí. Tehdy jej však ještě vůbec nenapadlo, že mu bude předurčena vojenská kariéra. Zvláště když měl od útlého dětství aktivní vztah k rodinnému hospodářství, kde se brzy naučil ovládat všechny potřebné práce. Zemědělství navíc skutečně rozuměl. Po celý svůj další život si zachoval silný vztah k půdě, k rodnému kraji a vůbec k venkovu s jeho typickým koloritem. Počítal s tím, že po studiích bude pracovat v zemědělství. Lákala jej práce agronoma. Do jeho dalších životních plánů však nemilosrdně zasáhla válka.

Po vypuknutí 1. světové války i on stejně jako řada jeho krajanů narukoval. Dne 15. března 1915 byl odvelen k pevnostnímu dělostřelectvu do Korutan. V květnu 1915 pak poslán na ruskou frontu jako příslušník 81. jihlavského pěšího pluku. Vychováván od dětství ve vlasteneckém duchu si ale nedovedl představit bojovat se zbraní v ruce proti bratrskému slovanskému národu. Proto hned v září 1915 odešel dobrovolně do zajetí. Po vzniku legií se stal na ruské frontě příslušníkem 1. československého střeleckého pluku, později 3. pěšího pluku Jana Žižky z Trocnova. Zúčastnil se řady bojů proti rakouské a německé armádě. Bojoval ve slavných bitvách u Zborova a Bachmače. Byl vyznamenán dvěma Řády sv. Jiří za statečnost. Šlo o tehdejší nejvyšší ruské vyznamenání.

V hodnosti kapitána se vrátil domů až dva roky po konci války, po dlouhé cestě přes Tichý oceán, Panamský průplav a Atlantický oceán. Posádkovým městem jeho pluku se stala Kroměříž. Do rodného Hroznatína se dostal až na samém sklonku roku 1920. Na krátkou dobu se ujal rodného gruntu. Již na podzim 1921 však byl mobilizován, aby bránil mladou republiku. Váleční druhové z legií jej poté přesvědčili, aby vstoupil do nově se rodící čs. armády. Vojenskou kariéru v nově zrozené republice zahá-

jil v Kroměříži. Dlouho zde ale nezůstal. Následovalo převelení až do vzdáleného Užhorodu, kam odcházel již s manželkou Irenou a v hodnosti štábního kapitána. Na Podkarpatské Rusi pak působil dalších osm let až do roku 1931. Následující tři roky poté vykonával místo profesora maďarštiny na vojenské akademii v Hranicích na Moravě. Od léta 1934 do května 1938 zastával různé velitelské funkce opět v Kroměříži.

Po okupaci republiky odchází do Polska, kde se stal velitelem čs. legionu. V Krakově převzal velení nově se tvořící zahraniční vojenské dobrovolnické jednotky. Po porážce Polska v září 1939 převedl vojenskou jednotku do Sovětského svazu, kde tato vzápětí požádala o azyl. Sovětské orgány přijaly čs. vojáky jako vojenskou jednotku v exilu, nikoliv jako zajatce. Vzhledem k vypuknutí války v Evropě ale museli její příslušníci existovat v podmínkách internačního tábora. Několikrát přitom měnili místo pobytu. Ludvík Svoboda se snažil složitým diplomatickým jednáním zajistit další existenci, bojeschopnost a pozdější nasazení jednotky, které velel. Město Buzuluk se od února 1942 stalo místem organizace čs. samostatné vojenské jednotky. Právě odtud pak po intenzivním výcviku odjel koncem ledna 1943 na frontu prapor pod velením plukovníka Ludvíka Svobody. Čs. vojáci po mimořádně namáhavém přesunu u Sokolova v první polovině března 1943 úspěšně splnili své bojové úkoly při svém prvním ostrém nasazení. Zpomalili postup německých jednotek na svém úseku fronty a způsobili nepříteli několikanásobně vyšší ztráty, než sami utrpěli. Polní prapor se poté změnil na brigádu. Ta se v dalším období zapojila do bojů při osvobození Ukrajiny. 1. čs. samostatná brigáda se kromě jiných bojových úspěchů velmi vyznamenala při osvobození Kyjeva na podzim 1943. V prosinci téhož roku byl Ludvík Svoboda povýšen na brigádního generála. Z brigády se potom stal 1. čs. armádní sbor. Ten pak v říjnových dnech roku 1944 konečně po tvrdých bojích po boku Rudé armády dosáhl hranic Slovenska. Další bojové operace již na území vlasti stály ještě mnoho životů, než přišel květen 1945 a s ním i bezpodmínečná kapitulace hitlerovského Německa. Generál Ludvík Svoboda v té době již patřil mezi ministry v Košické vládě, když

mu byla svěřena obrana. Dále se mu dostalo povýšení na divizního a brzy na armádního generála.

Nastal čas výstavby armády v mírových poměrech dle tezí z Košického vládního programu a na základě smlouvy se Sovětským svazem. Právě Sovětský svaz si získal značnou mezinárodní autoritu svým zásadním podílem na porážce fašismu. Mezinárodní situace se brzy začala výrazně komplikovat a mezi dosavadními vítěznými mocnostmi docházelo ke stále častějším sporům. Situace dospěla až po vyhrocení a rozkol mezi spojenci. Nastal čas studené války, která rozdělila Evropu do dvou mocenských bloků. Napříc starým kontinentem byla, jak prohlásil W. Churchill na přednášce ve Fultonu, spuštěna pomyslná železná opona. Československý lid po válce odmítl návrat k prvorepublikovým poměrům. Ludvík Svoboda patřil k těm, kteří rozhodně odmítali, aby se armáda jakkoliv zapojila do vnitropolitické krize v únoru 1948. Stejný postol zaujal i prezident E. Beneš nebo ministr zahraničí J. Masaryk.

Nezákonnosti a procesy 50. let se podepsaly na řadě Svobodových spolubojovníků a kolegů. On sám byl počátkem 50. let odvolán ze všech funkcí. Nabízený důchod z milosti odmítl a zamířil do rodné obce, aby se tam zapojil do práce v zemědělství. Nevyhýbal se přitom ani těžké fyzické práci. V listopadu 1952 při jedné ze svých cest do Prahy byl zatčen a několik týdnů vězněn. Poté se vrací opět do Hroznatína. Roku 1954 po intervenci N. S. Chruščeva, který byl tehdy v Československu na oficiální návštěvě, se dostal z nemilosti tehdejších mocných. Zůstal však dále kritikem nadále trvajících nezákonností. Ač měl mezi prostými lidmi i ve vysokých politických kruzích značnou morální autoritou, řadu záležitostí sám ovlivnit nemohl.

V letech 1955 – 1958 zastával funkci náčelníka Vojenské akademie. V dubnu 1959 byl řádně úředně penzionován. V té době stále zůstával (již od roku 1948), a to nepřetržitě až do roku 1968, poslancem Národního shromáždění. Ani na penzi nezůstával stranou veřejného dění. Aktivně pracoval například ve Svazu protifašistických bojovníků nebo ve Vojenském historickém ústavu. Velkou pozornost věnoval rozvoji chudých okresů severního a východního Slovenska, které se jen pomalu vzpamatovávaly

z následků války i předchozí celkové zasto-
stalosti.

V bouřlivých událostech roku 1968 byl navržen na hlavu státu jako jeden z hlavních kandidátů. Dne 30. března 1968 byl zvolen prezidentem republiky. Určitě netušil, jak náročné měsíce jej v budoucnu čekají. Brzy po zvolení navštívil všechny kraje v zemi, přičemž jeho první cesta ve funkci hlavy státu vedla na Slovensko. Podporoval reformní program vlády a zasazoval se o urychlené dokončení rehabilitací započatých v roce 1960. V dramatických událostech srpna 1968 varoval před krveprolitím. Dobře věděl, že vstup armád zemí Varšavské smlouvy na naše území výrazně k horšímu změni postoj našich lidí vůči

Sovětskému svazu. Sovětům to také opakovaně při jednáních zdůrazňoval. Vývoj v dalších letech mu v tomto ohledu dal plně za pravdu. Po určité stabilizaci poměrů věnoval velkou pozornost sociálním otázkám, hospodářství a zejména zemědělství, kde se snažil podporovat jeho další rozvoj a modernizaci. V březnu 1973 byl podruhé zvolen prezidentem republiky, ačkoliv z důvodu věku i přibývajících zdravotních problémů kandidovat původně již nechtěl. Brzy vážně onemocněl, což mu znemožňovalo vykonávat plnohodnotně svou funkci.

Roku 1975 přestal funkci hlavy státu vykonávat. Poslední léta života prožil v ústraní, v péči svých blízkých. Ve čtvrtek 20. září 1979 generál Ludvík Svoboda

zemřel. Odešel tak velký český vlastenec, statečný člověk, muž pevné vůle a jasných zásad. V řadě kritických momentů našich dějin prokázal státnickou moudrost a tolik důležitou rozvahu. Nic to nemění na skutečnosti, že byl vždy více vojákem než politikem. V březnu 2013 byl v Hroznatině slavnostně odhalen pomník Ludvíka Svobody. Ve stejném roce pak vyšla zřejmě nejlepší polistopadová práce věnovaná generálu Svobodovi z pera spisovatele a novináře Zdeňka Hrabici pod názvem Pět válek Ludvíka Svobody.

Bc. Miroslav Pořízek

(pozn.: vzhledem k letošnímu 125. výročí narození gen. Ludvíka Svobody jsem připojil i tento text představující aspoň ve stručné podobě hlavní etapy jeho života)

Štěňátka

Malé chundelaté kuličky začínají poznávat své okolí, opouští bezpečí teplé garáže, zahrádka je jejich hřiště. Štěňátka vypadají jako plyšové hračky, ale v 6 týdnech jsou už neposedná, okusují, co jim přijde pod čumáček. Tím, jak neustále pobíhají, je těžké je spočítat, i jejich psí maminka Sindy má co dělat, aby je uhlídala,

protože jich není 5 ani 8, ale celkem 11. Takové množství roztomilých štěňátek není lehké ani pro majitele Uhlířovy, musí je pravidelně krmít, protože štěňátka si umí svým kňučením potravu vyžádat. Byl jsem se podívat a jsou opravdu roztomilá.

Marek Svoboda

Sport

Jachetní oddíl TJ Sokol, z.s., Tovačov, si v listopadu 2020 připomněl 35. výročí od novodobého založení v roce 1985

V roce 2009 byla vydána kniha o jachtingu na jezerech těžby šterkopisku, od založení prvního oddílu sedmi jachtařů z Přerova v r. 1965, kteří po deseti letech ukončili činnost.

V listopadu 1985 se na moji pozvánku sešli zájemci z Olomouce, Přerova, Prostějova, Kojetína, Chropyně, Brodsku u Přerova i Prostějova, z Rokytnice, Drahlava, Vitčic, Lobodic a Polkovic, z Tova-

čova a Annína to přišli omrknout Josef Hráček (zemřel), Alois Klemeš (je členem OJ), Miroslav Majtner, Mojmír Skopal, Jaromír Šimek a Mirek Ženčák (je členem OJ), a současný předseda od založení Vlastimil Kohn.

Vzhledem k tomu, že jsem napsal knihu o tovačovském jachtingu a mnohokrát sdělil spoluobčanům o sportu a dění nejen v TJ Sokol, ale v oddílu jach-

tigu – použiji jen poslední odstavec z vydané knihy, kapitoly II., která je k půjčení v městské knihovně.

I když uběhla víc než tři desetiletí, přesto si na setkání vzpomínám velmi dobře. Po úvodních informacích v bufetu sportovní haly nasedli zájemci o jachting do automobilů a za pošmourného listopadového deštivého počasí roce 1985 jsme odjeli k nemovitosti „Chalupa“, jehož

vlastníkem bylo město Tovačov – „vše zarostlé divokým bezem, nemovitost bez části střechy, vytlučená okna včetně ráků, vše bez dveří, místnosti zatuchlé, špinavé a mokré.“ Byl jsem za mrhnutí opřen o dřevěnou sošku padajícího plotu a díval se do tváří budoucích jachtařů našeho oddílu. Byla cítit pochybnost, zda se založení a výstavbě i nadále věnovat, když bylo tolik otázek nezodpovězeno a vše bude záležet na těch dvou desítkách budoucích členů. Nebyly pozemky, nebyla koupě nemovitost, nebyl přívod elektřiny a vody, nebyly uzavřeny smlouvy o pronájmu, nebyly peníze a mnoho dalších náležitostí. Díval jsem se do přítomných tváří a říkal si: „Když tito lidé dokážou postavit plovák WS nebo loď, nejsou přece líní a k lodi potřebují vodu a ta tu je - krásná zátoka s čistou vodou o rozloze cca 45 ha.....“. Ano, tak jsme začínali.

Nestěžuji si, ale byly to mnohdy těžké problémy, ale výsledek poctivé a snaživé práce se dostavil, mnozí nevydrželi, a ti, co zůstali, je to již třetí generace mladých jachtařů od osmiletých až po seniory, kteří se tomuto náročnému a drahému jachtingu věnují a tovačovskou vodu s krásnou přírodou milují a váží si jí.

Soutěžíme - závodíme pod hlavičkou Českého svazu jachtingu v lodní třídě Vaurien dvoj-posádka, dále žákovská jednoposádková loď Optimist, v letošním roce přibyla plachetní třída RS 50, kterou si za své peníze zakoupil jachtař Broňa Mlčoch, na které již závodí i jeho potomci Jan a Matěj. Další již historickou jachtařskou rodinou je Luboš Svozil, jeho dcery Hanka a Marcela - několikrát vítězky, mistryně ČR v lodní třídě Vaurien, zde se musíme pochlubit, že závodí pod vedením dědečka již třetí generace. Další jachtařská rodina je Indrákova z Polkovic, kde závodili rodiče Petr a Romana a v současnosti jejich děti Jiří a Václav. Nemohu opominout první kormidelníky na Vauri-

enech - Pepíky, Ulehl z Rokytnice a Dohnala z Přerova, vychovatele celé řady kosatníků. Také závodila třída WS plovák s plachtou, byli to Vladimír Jůza, Mirek Sedláček, Vrtěli - senior Josef a syn Tomáš. V současnosti v lodní třídě WS nezávodíme, ale je hojně využívána k rekreaci.

V Tovačově nebyl a není o jachting zájem, vystřídal se několik žáků jako kosatníci, za všechny budu jmenovat Libora Křepelku, Josefa Žeravíka a Petra Klemeše. Stabilní tovačovskou posádku na našich regatách jsou brá Jan a Petr Navrátilovi, kteří kvůli zaměstnání nemohou cestovat na závody po celé republice.

Když jsem počítal, kolik sportovců mělo o náš jachting zájem a odešlo, napočítal jsem přes sto členů. Důvod: po každém členu požadujeme uhrazení členského a oddílového příspěvku, jakož i odpracovat na loděnici 18 „brigádnických hodin“, nebo za neodpracované uhradit za každou 100 Kč – kdo povinnosti neplní, odejde.

K jachtingu využíváme jezero těžby šterkopísku, naše součinnost s vlastníkem dobývacího prostoru je smysluplná. Vedení provozovny vychází oddílu jachtingu vstříc, zejména, zapůjčením remorkéru v pomoci při regatách. V letošním roce byla upravena příjezdová komunikace.

Město Tovačov pronajímá u nemovitosti Chalupa pozemky bez úplaty. Máme bezvadného sponzora z Bedihoště, našeho členu Jaromíra Hnízdila, jenž vykonává záchrannou službu na vodě svým motorovým člunem, při regatě věnuje cenu pro vítěze.

Říká se, že „všechno jednou začíná a také končí“, oddíl jachtingu začínal a potýkal se s nepochopením státních úřadů, zejména stran ochrany vodního zdroje, vše vyřešil nový předpis o pásmech hygienické ochrany. Část občanů města jachtingu nepřálo a chtěli areál využívat. Areál u Chalupy pronajímáme, ale přednost mají členové oddílu a jejich rodiny.

Je-li v areálu dost místa, každému občanu z Tovačova umožníme po uhrazení oddílového příspěvku rekreační pobyt.

Jachting se na jezeru stabilizoval a vykazuje sportovní výkony, a co víc, patří v lodní třídě Vaurien ke špičce v České republice. Tímto nic nekončí, vedení oddílu má mládež a ta pokračuje ve sportovním JACHTINGU.

S přihlédnutím k stávající pandemii jsme si naše výročí 35. let oddílu nemohli důstojně připomenout.

To nevádí - tímto ještě nic nekončí...

K závodnímu jachtingu patří cestování na vodní cesty, přehrady, velké rybníky, šterkoviště i vodní toky. V zahraničí jsou to pobřežní zátoky i volné moře. Naši závodníci cestují k závodu v ČR již v pátek, aby se ubytovali a připravili plachetnici na závod, který se jede v sobotu i v neděli. Po ukončení závodu je vyhodnocení. V každém závodě většinou startuje samostatně několik

lodí. Tříd. Jachtaři z našeho oddílu nejčastěji cestují na

přehrady: Brněnskou, Plumlovskou, Vranovskou n.D., Lipno, Seč, Rozkoš, Nové Mlýny, Žermanice, Těrlice, Nechanice, rybníky: Bezdrev, Velké Dářko u Žďáru n.Sáz. Bolevák u Plzně, Jedovnice, Svět Třeboň,

vodní plochy- šterkoviště: Tovačov, Chomoutov, Moravičany, Hlučín, Otrokovice, Kroměříž, do Slovenské republiky se jezdí na Liptovskou Maru a Siňavu na Váhu, vodní toky: Vltava pod Vyšehradem, Labe Roudnice, Lovosice, Žernosecké jezero.

V zahraničí letos byli závodníci v SR – Siňava, v Maďarsku na Balatonu. V rámci ČSJ závodníci cestovali taktéž na Mistrovství světa i Evropy.

Všem čtenářům, děkuji za trpělivost, že to dočetli až dokonce.

Listopad 2020 - Vlastimil Kohn - předseda oddílu Jachtingu TJ Sokol, z.s., Tovačov.

Jarní sokolská regata - 2020 Tovačov, lodní třída „Q“ Optimist - žáci.

Sokolská regata Tovačov - lodní třída Vaurien.

Inzerce

Projekt

Bezpečnost dopravy ve městě Tovačov

se uskutečňuje za finanční podpory

**Ministerstva pro místní
rozvoj České republiky**

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

**Tovačovské kulturní léto a
podzim 2020**

se v roce 2020 koná za finanční podpory

Olomouckého kraje

Olomoucký kraj

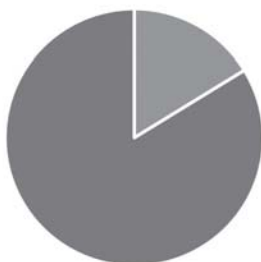
CYKLOSTEZKA BEČVA

ANALÝZA NÁVŠTĚVNOSTI
WEBOVÉ STRÁNKY

3. čtvrtletí 2020

V tomto kvartále jsme spustili nový web Cyklostezky Bečva. Pohyb sledujících na webu je přesně takový, jaký jsme chtěli. Návštěvníci si aktivně prohlížejí trasu cyklostezky, poté si hledají turistické cíle na vybrané etapě a když potřebují, vyberou si i službu.

Fanoušci 3.čtvrtletí 2020

■ Vracející se ■ Noví

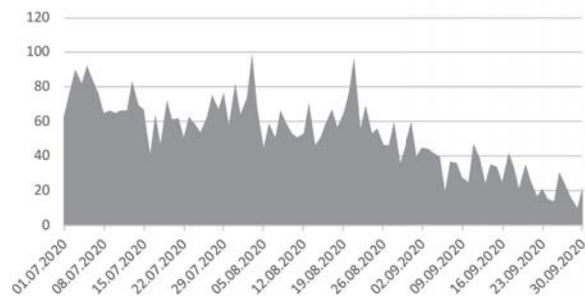

NÁVŠTĚVNOST WEBU

Ve 3. čtvrtletí roku 2020, kdy už byl nový web v plném provozu, jsme dokázali oslovit 8 854 unikátních uživatelů. Tito uživatelé navštívili web 11 883krát a zobrazili celkem 44 815 stránek webu. Z celkového počtu návštěvníků jich 1 846 navštívilo web opakovaně.

Do budoucna máme ambici počet vracejících se návštěvníků zvyšovat. Na zvýšení návštěvnosti webu měla pozitivní vliv i naše prezentace Cyklostezky Bečva na sociálních sítích a naše aktivní komunikace s uživateli cyklotrasy i prostřednictvím mailu. Lidé se informují především na vedení objížďky a také chtějí pomoci s plánováním trasy při vícedenních výletech.

Uživatelé v čase

Nejvíce návštěv na webu bylo 5. 9. 2020. Celkem web navštívilo v tento den 286 lidí. Z tohoto počtu sledujících přišlo na web celkem 198 lidí díky odkazu ze sociální sítě Facebook. A to díky příspěvku s odkazem na náš web s informacemi o stavbě nového úseku cyklostezky. <https://www.cyklostezkapecva.cz/uz-je-to-tady-zacala-stavba-useku-mez-ustim-a-hranicemi>

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Projekt byl realizován za příspěví prostředků
státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva
pro místní rozvoj.

Olomoucký kraj

Projekt byl realizován za příspěví finančních
prostředků Olomouckého kraje, Zlínského kraje,
Jihomoravského kraje a města Olomouc.

CYKLOSTEZKA BEČVA

ANALÝZA NÁVŠTĚVNOSTI
WEBOVÉ STRÁNKY

3. čtvrtletí 2020

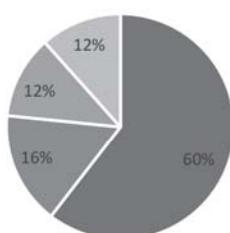
ZDROJE NÁVŠTĚVNOSTI WEBU

Nejvíce návštěvníků se na náš web dostane díky vyhledávání na Googlu a Seznamu.

Druhým největším zdrojem návštěvnosti jsou facebookové stránky Cyklostezky Bečva, kde pravidelně sdílíme odkazy na webové stránky Cyklostezky Bečva.

Za zmínku také stojí návštěvníci, které k nám odkazují webové stránky info-vm.cz, valassko-hornovsacko.cz, bikeresortvalassko.cz, cyklotrasy.cz a další.

Zdroj návštěvnosti

- Vyhledání ve webovém vyhledávači
- Odkaz z Facebooku
- Přímé zadání adresy webu
- Odkaz na www.batacanal.cz

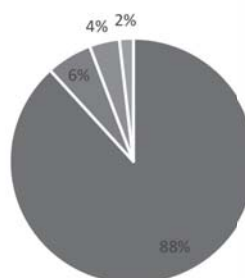

DEMOGRAFIE

Nejvíce návštěvníků v absolutních číslech přichází z Prahy, pak z Přerova, Zlína, Vsetína a Ostravy.

Zajímavé je také rozvrstvení návštěvníků dle zemí:

Demografie

- Česká republika
- Slovenská republika
- Spojené státy
- Polsko

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Projekt byl realizován za příspěvků prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj.

Projekt byl realizován za příspěvků finančních prostředků Olomouckého kraje, Zlínského kraje, Jihomoravského kraje a města Olomouc.

Vyhodnocení systému třídění odpadů

Vážení občané,

k 30. 9. 2020 skončilo období pro vyhodnocení slev na poplatku pro příští rok, tzv. MESOH rok. Prosíme o kontrolu přidělených EKO bodů a svezených odpadů, aby se předešlo případným nedorozuměním při platbě poplatku za odpady.

Na co je dobré se zaměřit?

- 1) Zkontrolujte si prosím v **Inventuře stanoviště**, zda máte uvedeny všechny osoby a zda všechny údaje jsou správné.
- 2) U domácností, které mají málo odpadů k třídění, se vyplatí vyplnit **Odpadový dotazník** a uvést v něm způsoby, jakými v dané domácnosti dochází ke snižování produkce odpadů. Díky tomu systém začne sledovat poměr mezi obsluženým objemem nádob a pytlů u tříděného a u smíšeného odpadu.
- 3) Na nástěnce nebo v hodnocení stanoviště je vhodné si zkontrolovat, zda máte načtené všechny svezené pytle či popelnice. V případě potřeby doplnění záznamu je možné se obrátit na e-mail kolektiv@mojeodpadky.cz.

Jak se přihlásit do odpadového účtu?

Do odpadového účtu se můžete přihlásit prostřednictvím webu www.mojeodpadky.cz a pomocí přihlašovacích údajů (LOGIN, HESLO – tyto údaje naleznete na archu s čárovými kódy, příp. získáte na obecním/městském úřadě).

Upozorňujeme, že možnost uplatnit jakoukoliv reklamaci končí 30. 11. 2020. V případě nejasností se na nás neváhejte obrátit na e-mail kolektiv@mojeodpadky.cz.

S pozdravem kolektiv MOJE ODPADKY

 MOJE ODPADKY
www.mojeodpadky.cz

„Pohádky bratří Dostálů - Bylo jednou v Protivanově“ – report Spolku ProAktivity z letošního tábora

Letošní přípravy letního tábora byly pro náš Spolek plné napětí a očekávání. Do poslední chvíle jsme nevěděli, jestli se tábor vůbec uskuteční, a pokud ano, jaké restriktce se nás budou týkat. Nakonec to vůbec nebylo tak horké a nám se velice ulevilo, když jsme zjistili, že naše celoroční snažení nepřijde vniveč. Úzký tým vedoucích se tak mohl pustit do posledních fází přípravy a my se nemohli dočkat, až se všichni zase po roce sejdem.

Vloni jsme poprvé „okusili“ rekreační středisko Protivanov na Dražanské vrchovině. A již vloni se nám tam líbilo tak

moc, že jsme neváhali a už před skončením tábora jsme si zamluvili termín na rok následující.

Vše odstartovalo již v dopoledních hodinách v neděli 2. srpna. Část dětí nám drazí rodičové dovezli až do areálu, zbytek jsme si dovezli autobusem z Tovačova. Celkem nám do Protivanova přijelo 83 dětí ve věku 7-15 let a 6 dětí ve věku 3-6 let. Tábora se zúčastnilo 89 dětí, a to nejen z Tovačova a okolí, ale přihlásily se děti z Prostějovska, Brna či Ostravy. Poprvé se k nám také přidalo šest malých předškoláčků z Kroměříže. Byl to dobrý tah,

protože starší měli možnost se postarat o malošky a malošci se pro změnu mohli zapojit do všech táborových aktivit a nabrat nové zkušenosti se staršími kamarády. A pohádkově laděný týden mohl začít.

Po rozřazení a seznámení s vedoucími a areálem jsme se vrhnuli na představení celotáborové hry. Jak již název napovídá, letos bylo vše v pohádkovém duchu. Celotáborový program otevřela úvodní scénka bratří Dostálů, kteří mají před uzavírkou své pohádkové knihy, a naši táborníci jsou ti jediní, kdo jim s jejich neúplným dílem může pomoci. Společný

program se tedy nesl v tomto duchu. Na táborníky čekala spousta her, závodů, hlavolamů a kvízů. Odměnou jim byla přízeň spisovatelského dua a spousta tradičních pohádek v překvapivém a originálním zpracování, které pro ně sehrála naše skvělá parta vedoucích. Mezi táborovými aktivitami byly rovněž volitelné bloky, které vloni měly ohromný úspěch. Děti si mohly samy vybrat, jaké aktivity se chtějí zúčastnit, a že výběr byl opět velice pestrý. Míčové hry lákaly převážně kluky, dílničky zase holky. Dále se dětem naskytla možnost naučit se znakovou řeč, nacvičit si divadelní scénku, zkusit si bojová umění nebo si jen tak zatančit. Program byl již tradičně doplněn o táboráky, diskotéky, filmový večer, noční stezku a výlet po okolí. Na něm jsme se prošli okolními drahanskými lesy, objevili a ochutnali vodu z pramene řeky Punkvy a užili si na výletě neuvěřitelný klid, ale i drobné peripetie s překonáváním překážek v podobě bahnitých cest po dešti.

Každý rok zařazujeme do programu, jak my říkáme, takovou perličku, návštěvu z řad „profesionálů“. V letošním roce to byli pedagogičtí pracovníci Centra APA (Aplikovaných pohybových aktivit) Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého, kteří přijeli se svým programem „Paralympijský den“. Jde o akci, která si kromě vzdělávacího cíle, vytyčila za úkol také změnu postojů dětí a žáků k osobám s postižením se zaměřením na rozvoj lidské solidarity, tolerance a vzájemného respektu. V průběhu odpoledne se děti pohybovaly ve skupinách po stanovištích, kde si vyzkoušely jízdu a překonávání bariér na ortopedickém vozíčku, zahrály si pohybové hry na sportovním vozíku, vyzkoušely orientaci a pohyb v prostoru za použití bílé hole, zahrály si bocciu či indoor curling. Vrcholem celého programu byla beseda s hendikepovaným sportovcem. Tou byla několikanásobná paralympijská vítězka Eva Kacanu.

Všechny nás to velice pohltilo a obohatilo, čímž pracovníkům Centra APA velmi děkujeme.

Počasi s námi po většinu našeho pobytu v Drahanské vrchovině spolupracovalo, vážné úrazy se nám opět vyhnuly, teta zdravuška foukala jen drobné bolístky a sem tam utěšovala malá stýskáníčka. I to k táborům a odloučení od rodiny patří. Většinou na děti smutek dolehne večer, když skončí program, všude je klid a je čas na myšlenky všeho druhu. Dítě si posmutní, usne, ale ráno je úplně v pořádku a ono dostalo jen cennou vývojovou lekci. V mírné formě je stres z odloučení pozitivní, protože nutí dítě k tomu, aby se naučilo pracovat s novými situacemi a podněty, navazovat další známosti či posilovat již existující vztahy (např. s rodiči).

Ovšem ta pravá kouzla se opět odehrávala v zákulisí v kuchyni. Když jsme se v neděli 9. srpna loučili, nebyli jsme jen naplnění úžasným pocitem ze všech společných pohádkových zážitků, ale i naše břicha se dmula, a to dobrotami, které nám byly po celý týden servírovány s nesmírnou láskou. Za to velký dík hlavní kuchařce Marti a jejím pravým rukám Luce a Míše. Ono to není jen o tom nachystat pár jídel denně, není to práce na 8, ani na 12 hodin. Běžně jsou děvčata v kuchyni 15-17 hodin, a to je teprve šichta! Takže do kuchyně posíláme na dálku pozdravení a poděkování!

Loučení s letošním ročníkem bylo jako každý rok velice emotivní a my už se

nemůžeme dočkat, až se s našimi/vašimi děťáčky opět setkáme.

Tímto také DĚKUJEME všem rodičům za spolupráci při zahájení a ukončení tábora, s dovozem, odvozem a s příspěvím drobností na odměny. Vše se povedlo na výbornou. Dále děkujeme městu Tovačov, Olomouckému kraji, paní Raškové a panu Rousovi z Tovačova za podporu a Studijnímu centru BASIC Prostějov za spoluorganizaci. A obrovský dík všem našim stálým vedoucím a instruktorům, ale i těm novým, kteří s námi jeli poprvé a přijali to jako osobní výzvu stát na druhé straně a zkusit si, jaké to je připravovat program, být ve střehu od rána do večera a být neustále ve flow a nedat na sobě znát únavu. Většina z nich pochází z řad našich táborových odchovanců a my jsme nesmírně vděční, že přebírají štafetu a jsou nám rovnocennými partnery a kamarády.

Už teď připravujeme jarní potáborový sraz. O něm budou všichni účastníci s předstihem informováni. A věřte/nevěřte, také se nám již začíná formovat tábor na léto 2021. Je to šílený kolotoč, sotva skončíte, vyskládáte a uložíte všechny věci, uděláte všechna vyúčtování, sestříháte videa a upravíte ty stovky fotek, je listopad a už můžete plánovat dál. Ale my z něj rozhodně nemáme v úmyslu vysestat. Naopak! Jen ať se kola točí dál!

Za Spolek ProAktivity

Jan Dostál (hlavní vedoucí) a Markéta Hajduková (holka pro všechno)

*Až zazvoní zvonky a oznámí příchod Vánoc, zapomeňte na všechny starosti
a prožijte je ve zdraví a radosti.*

Vánoční přání od dětí a zaměstnanců mateřské školy
pro všechny sponzory Dětských šibřinek 2020. Děkujeme

Děti a zaměstnanci mateřské školy děkují všem ochotným sponzorům z řad tovačovských firem, občanů a také především rodičům, kteří byli sponzoři našich tradičních Dětských šibřinek. Bývalo pěkným zvykem, že děti spolu s paními učitelkami chodily v předvánočním čase na koledu a předávaly svá přáníčka sponzorům naší školičky. V letošním roce je ale všechno jinak, tak prosím přijměte touto cestou ještě jednou velké poděkování.

Za kolektiv MŠ Tovačov Marie Polčáková

Blahopřání

V minulých dnech se dožil krásného životního jubilea 70 let dlouholetý člen TJ Sokol Tovačov - „náš“ předseda Bohumír Vykoupil. Přejeme ze srdce pevné zdraví, pohodu a spoustu krásných zážitků do dalších let.

Výbor TJ Sokol Tovačov